

Štorški

ŽELEZAR

Leto XXII. 1982

DECEMBER Št. 23-24

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

V LETU 1983 USPETI V STABILIZACIJI

Ze več let nazaj smo ob prehodu starega v novo letu opozarjali na potrebo stabilizacijskega obnašanja. Tudi ob izteku leta 1982, ko razmišljamo kako bo v letu 1983, se nahajamo pred vrsto odprtih vprašanj. Verjetno je letos teh neznank še več kot v preteklosti. Vendar pa so letos že pričeli delovati določeni ukrepi sprejeti na zvezni ravni, ki imajo svoj odraz na naše delo, proizvodnjo, poslovanje in življenje sploh v najširšem smislu.

Visoka zadolženost Jugoslavije, ki bo v letu 1983 zahtevala več kot 5 milijard dolarjev odplačil, potreben uvoz velikih vrednosti surovin, reprodukcijskega materiala in drugih uvoznih proizvodov, bodo zahtevali potreben devizni priliv. Tega pa bomo dosegli v glavnem z večjim izvozom na konvertibilno tržišče. zato je tudi v vseh predlogih resolucij za poslovanje v prihodnjem letu v ospredju povečanje konvertibilnega izvoza, ki bo moral v celotni državi narasti vsaj za 18 %, če hočemo, da bomo lahko obvladali potrebe naše reprodukcije in normalnega življenja.

Drugo najpomembnejše vprašanje in področje nalog v letu 1983 je v izvajanju vseh oblik porabe v neposredni odvisnosti od naših ustvarjenih možnosti. Letos na tem področju v Jugoslaviji nismo dosegli zahtevanih rezultatov. Naše obnašanje še vedno ni sledilo zahtevam stabilizacijskega življenja.

Posameznih področij stabilizacijskega obnašanja in ukrepanja je še več. Do konca meseca decembra bo sprejeta vrsta novih ukrepov, ki bodo postavili okvirje delovanja in poslovanja v prihodnjem letu.

Ni dvoma, da bodo vsi ti ukrepi bistveno vplivali na možnosti poslovanja tudi v Železarni Štoře. Ze nekaj let o tem govorimo in se temu poskušamo prilagoditi. Na nekaterih področjih dobro uspevamo, na drugih tudi ne. Glavne značilnosti za leto 1982 so bile v tem, da bo naša industrijska proizvodnja zaostala za kakšen odstotek za lanskoletnimi rezultati. Izvoz smo povečevali, vendar smo tu v zadnjih mesecih nekoliko opešali predvsem zaradi problemov, ki se pojavljajo v zunanjem svetu, tako da bomo zaostali za planskimi obveznostmi. Ob tem pa je treba povedati, da smo imeli letos vrsto nepričakovanih večjih defektov, zlasti na pečnih agregatih v jeklarni in livarni valjev, pa tudi nekatere druge zastoje, ki so bistveno vplivali na možnosti tekoče proizvodnje. Kljub temu pa lahko rečemo, da smo še kolikor toliko normalno proizvajali. Seveda pa so bili potrebni veliki napori predvsem v zagotavljanju surovin in drugih materialov, ki so postali problematični tudi na domačem tržišču. Tekočo dobavo uvoznih materialov nam je omogočalo devizno kreditiranje preko Interne banke Slovenskih Železarn. Devizni dolg do konca letošnjega leta ne bomo mogli odplačati, zato pomeni to resno obveznost za naslednje leto. Kljub resnim problemom v gospodarjenju v letu 1982 pa ocenjujemo, da bodo finančni poslovni rezultati za celo leto zadovoljivi, nenazadnje tudi zaradi spremenjenih proizvodnih asortimanov, ki smo jih usmerjali v kvalitetnejše in rentabilnejše proizvode.

V letu 1983 bo potrebno nadaljevati še z večjimi napori v bitki za stabilizacijo. Stabilizacija pomeni v eni besedi splet vseh oblik našega delovanja

(Nadaljevanje na 2. strani)

VSEM SODELAVCEM
IN POSLOVNIM PARTNERJEM
ŽELIMO MNOGO DELOVNIH
USPEHOV
IN OSEBNE SREČE V LETU 1983

Samoupravni organi
Druženopolitične organizacije
Kolegijski poslovodni odbor
Uredniški odbor

V.P. Peui

MAŠ ISIN

Koliko za SIS v letu 1983

V tej številki Železarja objavljamo pregled predloga prispevnih stopenj družbenih dejavnosti občine Celje in SR Slovenije za leto 1983 o katerih ste razpravljali na delegacijah samoupravnih interesnih skupnosti in samoupravnih organih v TOZD in DS.

PREDLOG PRISPEVNIH STOPENJ ZA LETO 1983

SIS	Veljavne stopnje od 1. 8. 1982 dalje	Predlog prispevnih stopenj 1983
I. PRISPEVKI IZ OSEBNEGA DOHODKA		
A. Osnova bruto osebni dohodek		
OBČINSKE SIS		
1. Skupnost otroškega varstva		
- minimalne denarne pomoči	1,26	1,23
- občinski program	1,91	1,82
2. Občinska izobraževalna skupnost	5,09	5,11
3. Kulturna skupnost	0,95	0,99
4. Telesnokulturna skupnost	0,77	0,84
5. Občinska skup. social. skrb.	0,92	0,98
6. Občinska zdravstvena skupnost	1,94	1,64
Skupaj	12,84	12,61
REPUBLIŠKE SIS		
7. Skup. otroškega var. SRS	1,05	1,02
8. Kulturna skupnost SRS	0,53	0,54
9. Skup. pokoj.-invalid. zavar.	11,34	13,29*
Skupaj	12,92	14,85
SKUPAJ IZ OSEBNEGA DOHODKA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI		
10. Republiški davek iz bruto OD	1,40	1,40
11. Občinski davek iz bruto OD	0,80	0,80
12. Prispevek za Črno goro	0,80	0,80
Skupaj	3,00	3,00

V LETU 1983 USPETI V STABILIZACIJI

(Nadaljevanje s 1. strani)

in ponašanja v pogojih naših dejanskih možnosti. Prilagajali se bomo zahtevam celotnega toka stabilizacijskega procesa v Jugoslaviji, kjer bo izvoz osnovno vprašanje. Vendar v našem lastnem izvozu zaradi že doseženega visokega stanja kakšnih večjih skokov ne moremo pričakovati. Zato pa bomo vse bolj razvijali takšne poslovne aranžmane z našimi poslovnimi partnerji, da bomo iskali v skupnem izvozu izdelke, ki so na višji stopnji predelave in lahko prinesejo več deviz. Predvsem takšne oblike sodelovanja nam lahko omogočajo sigurnejšo oskrbo z materiali in s tem bolj nemoteno tekočo proizvodnjo.

Na investicijskem področju pričakujemo v letu 1983 pomembno zaključevanje izgradnje obrata jeklovleka, ki ima vse pogoje, da po montiranju v prihodnjem letu dospelih uvoženih strojev, bistveno poveča svojo kvaliteto proizvodnje. Prav tako bi se s povečanimi količinami kvalitetnih proizvodov morala vključevati nova livarna hidraulične litine. V letu 1983 bomo intenzivneje nadaljevali s pripravami na investicijsko izgradnjo dopolnilne opreme v jeklarni in valjarni, ker bo le povečana proizvodnja naših jeklarskih izdelkov v kvalitetnejšem asortimanu omogočala celotni kovinski predelavi večje možnosti za kvalitetnejši izvozni uspeh. Na drugih področjih investiranja se bomo morali obnašati zelo gospodarno, predvsem tako, da bomo v omejenih finančnih možnostih vlagali največ v prednostne posege v odpravljanje ozkih grl. Moramo se tudi navaditi na to, da tudi manjše finančne naložbe lahko in morajo dati hitro svoje rezultate.

V prihodnjem letu moramo dokončno in dolgoročno opredeliti preorientacijo proizvodnje v tovarni traktorjev, ki bo ob največji možni meri proizvodnje traktorjev z domačim motorjem, morala vključiti še dodatne proizvodne programe z različnimi sestavi in deli.

Se bi lahko naštevati številne naloge, probleme in zadolžitve za prihodnje leto. Naj pa zaključimo to novoletno razmišljanje o pričakovanih v letu 1983 s Titovim izrekom, da je potrebno preiti od besed k dejanjem. Na vseh področjih našega družbeno-ekonomskega razvoja in celotnega našega življenja bi nas moral voditi ta poziv. Le s kvalitetnejšim delom bomo dosegli boljše rezultate in s tem tudi uspeli v naši stabilizaciji, kar pa je tudi nujno za naše bodoče življenje.

Ob Novem letu 1983 želimo vsem našim sodelavcem mnogo uspehov, zdravja in osebnega zadovoljstva.

Predsednik KPO
Dušan Burnik, dipl. inž.

SIS	Veljavne stopnje od 1. 8. 1982 dalje	Predlog prispevnih stopenj 1983
II. PRISPEVKI IZ DOHODKA		
A. Osnova bruto osebni dohodek		
OBČINSKE SIS		
1. Občinska zdrav. skup. Celje	10,930	10,940
2. Občinska skup. za zaposlovanje Celje	0,190	0,230
3. Skupnost za varstvo pred požari	0,315	0,310
4. Vzdrž. in obnav. komunal. naprav	0,720	0,900
5. Stanovanjski prispevek - skupaj	1,600	1,750
- solidarnost	1,305	1,455
- domovi za učence	0,292	0,292
- bivalni pogoji MDA	0,003	0,003
6. Štipendije (zaposlovanje)	0,500	0,500
Skupaj	14,255	14,630
REPUBLIŠKE SIS		
7. Skupnost inaktivsko-pokojninskega zavarovanja		
- za nesreče	0,80	0,80
- za zavar. dobo s povečanjem	od 3,5 do 10,5	od 3,5 do 10,5
8. Skup. starost. zavarov. kmetov	0,44	0,64
B. OSNOVA DOHODEK		
1. Občinska raziskovalna skupnost	0,04	0,04
REPUBLIŠKE SIS		
2. Izobraževalna skupnost SRS		
- skupni program	0,30	
- PIS	od 1,48 do 2,80	Podatki bodo sporočeni kasneje
3. Raziskovalna skupnost SRS		
- skupni program	0,28	
- PORS	od 0,10 do 0,14	
C. OSNOVA DOHODEK PRETEKLEGA LETA		
1. Občinski program LO	0,26	0,26
D. OSNOVA POSLOVNI SKLAD		
1. Skup. starost. zavar. kmetov	1,27 oz. 0,27	1,27 oz. 0,27

III. PRISPEVEK IZ ČISTEGA DOHODKA

A. OSNOVA BRUTO OSEBNI DOHODEK

SIS	Veljavne stopnje od 1. 8. 1982 dalje	Predlog prispevnih stopenj 1983
1. Stanovanjski prispevek - skupaj		
- komunalna oprema zemljišč	5,90	5,75
- vzajemnost v občini	1,30	0,78
- za revitalizacijo in prenovu	1,00	1,10
- za OZD	0,70	0,70
- za delavce širšega družb. interesa	2,70	2,95
2. INDOK	0,20	0,22
3. Objekt posebnega družb. pomena	0,047	0,042
4. Krajevne skupnosti	0,78	0,65
5. Novoletna jelka	0,26	0,24
6. SIS za preskrbo	0,070	0,063
	0,50	0,50
Skupaj	7,557	7,245

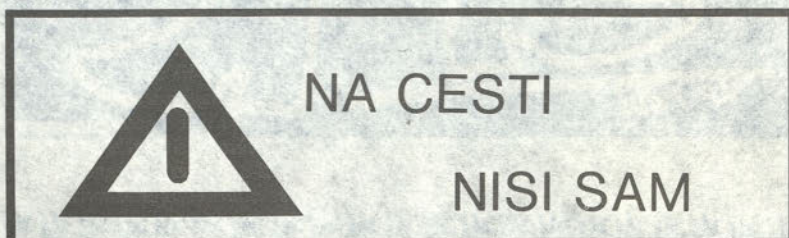
B. OSNOVA ŠTEVILO ZAPOSLENIH

1. Klub samoupravljalcev	10,00 din na zaposlenega	10,00 din na zaposlenega
--------------------------	--------------------------	--------------------------

OPOMBA: * Skupnost pokojninsko-invalidskega zavarovanja predlaga višjo prispevno stopnjo, usklajeno na republiškem nivoju, zaradi prenosa obveznosti financiranja pravic nekaterih kategorij upokojevcov iz republiškega proračuna na SPIZ.

V tabeli niso prikazani tudi drugi davki in prispevki tozdov.

Predlog prispevnih stopenj iz dohodka in osebnega dohodka za SIS družbenih dejavnosti za leto 1983 v višini 23,82 % pomeni znižanje za 0,18 % na stopnjo, veljavne od 1. 8. 1982 dalje (24,00 %). Prikaz po posameznih skupnostih znaša pri nekaterih zmanjšanje pri drugih pa nezno povišanje prispevne stopnje. Odstopanja so odraz uskladitve programa posamezne SIS s sprejetimi resolucijskimi izhodišči.

PREDLOG PROJEKCIJE ZDRUŽEVANJA SREDSTEV SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI OBČINE CELJE ZA LETO 1983 - PRISPEVNE STOPNJE

SIS	Veljavne stopnje od 1. 8. 1982	Predlog stopenj 1983
I. PRISPEVKI IZ BRUTO OD - OBČINSKE SIS		
1. SOV - skupaj	3,17	3,05
od tega: - minimalne denarne pomoči	1,26	1,23
- za dejavnost VVO	1,91	1,82
2. OIS	5,09	5,11
3. TKS	0,77	0,84
4. KSOC	0,95	0,99
5. OSSS	0,92	0,98
6. OZS - nadomestila	1,94	1,64
Skupaj iz BOD za občinske SIS	12,84	12,61
II. PRISPEVKI IZ DOHODKA (osnova BOD) - občinske SIS		
1. OZS - ostali program	10,93	10,94
2. Skupnost za zaposlovanje	0,19	0,23
Skupaj iz dohodka (osnova BOD) - obč. SIS	11,12	11,17
III. PRISPEVKI IZ DOHODKA (osnova dohodek) - občinski SIS		
1. ORS	0,04	0,04
SKUPAJ I + II + III	24,00	23,82

Iz primerjave prispevnih stopenj za združevanje sredstev republiških SIS je razvidno, da se le-te zvišujejo glede na leto 1982 za 1,93 %, to je od 12,92 v letu 1982 na 14,85 v letu 1983. Bistveno odstopanje je pri Skupnosti pokojninsko-invalidskega zavarovanja, kjer se povišuje prispevna stopnja od 11,34 % v letu 1982 na 13,29 % v letu 1983 ali za 1,95 %. Razlog povišanja je v prenosu nekaterih do sedaj zajetih obveznosti v republiškem proračunu na SPIZ.

PREDLOG PROJEKCIJE ZDRUŽEVANJA SREDSTEV REPUBLIŠKIH SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI OBČINE CELJE ZA LETO 1983 - prispevne stopnje

SIS	Veljavne stopnje 1982	Predlog stopenj 1983
1. PRISPEVKI IZ BRUTO OD republiške SIS:		
1. Skupnost otroškega varstva SRS	1,05	1,02
2. Kulturna skupnost Slovenije	0,53	0,54
3. SPIZ	11,34	13,29
Skupaj iz BOD za republiške SIS	12,92	14,85

Tudi za ostale predlagatelje prispevnih stopenj za leto 1983 (izvenbilančna poraba) velja enaka ugotovitev kot za področje družbenih dejavnosti. Razlike v višini doslej veljavnih prispevnih stopenj izhajajo iz vsebinskih opredelitev programov, upoštevajoč sprejeta resolucijska izhodišča.

Tako kot vsako leto bo tudi letos predlog prispevnih stopenj za leto 1983 objavljen v uradnem listu v mesecu decembru.

Obračunavanje prispevkov po novih stopnjah se prične s 1. januarjem 1983. Bilanca splošne in skupne porabe je usklajena s sprejetimi resolucijskimi izhodišči.

Višina prispevnih stopenj predstavlja zato samo matematični izračun med višino dogovorjenih programov in predvidenim bruto osebnim dohodkom in dohodkom v občini Celje za prihodnje leto.

Bilanco skupne porabe in »izvenbilančno« porabo je obravnaval tudi Izvršni svet Skupščine občine Celje in jo v celoti podprl.

Predlagamo, da se po obravnavi tudi v drugih samoupravnih organih in delegacijah »Predlog prispevnih stopenj za leto 1983« potrdi in sprejme.

Skupne strokovne službe SIS družbenih dejavnosti občine Celje

Pojasnilo

V 17. številki Železarja je prišlo do pomote v sestavku »Z lastnim znanjem in prizadevanji do uspeha«. V času spuščanja v pogon so bile napravljene vse optimizacije regulacije in sedaj ni več težav z elektronsko regulacijo ogrođij 05 in 05K.

Slapar Bogomir, ing.

MOJEMU DELEGATU

Se spomniš, moj delegat, ko smo te predlagali, izbrali in potrdili, izkazali zaupanje, da boš v imenu nas, delavske sredine, zagovarjal naša hotenja, želje in potrebe. Prenašal boš naše težave, nam bil v oporo v našem samoupravnem in gospodarskem sistemu. Predvsem smo pričakovali, da nas boš seznanjal, informiral, kaj ste se dogovarjali, zavzemali, zagovarjali, zahtevali in tudi sklenili.

Vidiš, moj delegat. Zaupali smo ti, ko si postal delegat navjšjega odgovornega samoupravnega organa naše delovne organizacije, delavskega sveta.

Pa vendar si me razočaral. In to zelo. Nisi upošteval želje in potrebe, nisi vprašal nas, kaj in kako bomo na to rekli, kar si sklenil.

Seveda boš našel odgovor. Povil ga boš v svileni papir, okrašen z lepo nežno rožico, pa še s svileno pentljo ga boš polepšal.

Morda, morda imaš prav, moj delegat delavskega sveta naše delovne organizacije.

Pa mi da misliti, in to krepko, proletarsko misliti.

Glej! Imeli smo nekaj sej, ne preveč, tistih, ki skrbimo za naš že tako reven Štorski železar. Marsikaj smo rekli, marsikaj pretuhtali, si predočili kako in kaj.

In smo sklenili. Glasilo štorskih železarjev mora izhajati kot dosedaj, štirinajstdnevno. Poglej, moj delegat, informacije za delavce, za upokojence in za krajane, kaj se dogaja v naši železarski sredini, so že tako osiromašene, gole, zamujene. Truda polne dneve rabimo, da dobimo informacijo, posebej tisto, ki je aktualna, zanimiva, še posebej danes ob izredno težki gospodarski situaciji in ko vsakega delovnega človeka resnično zanima, kaj se dogaja, kaj bomo ukrenili, kako zvozili iz neljube, težke situacije. In te informacije damo v tisk. Čakamo. In čakali bomo še en mesec, da jo bomo prebrali in se tako seznanili. Veš, taka informacija, takšna seznanitev delavcev je zgrešena; je, kot pravijo, popolna zmeda v današnjem času in nepravilna pot.

Si pomislil, kaj bodo rekli naši jeklarji, valjarji, livarji, vzdrževalci in še vsi tisti, ki nestrpno pričakujejo Štorskkega železarja. Veliko sem med delavci in vem, kaj hočejo in kaj jim tudi pripada in kaj jim moramo dati. Njihove pripombe so resnične, objektivne in poštene.

Pa saj veš, moj delegat, da je informiranost, hitra in preprosta, najbolj učinkovita, najbolj realna in poštena.

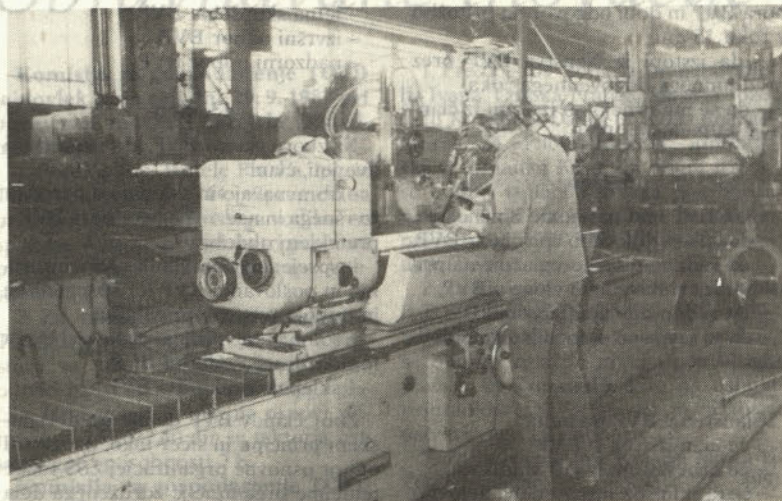
Koliko pa si prihranil, ko si, ne da bi seznanil delavce, črtal že tako naš resnično skopi, dosedaj štirinajstdnevno izhajajoči Štorski železar in si, verjetno v dobri veri, da bo toliko in toliko prihranil, vzdignil roko in glasoval: Železar naj bo mesečnik. Si pomislil, moj delegat, da nisi prav nič prihranil; nasprotno, storil si večjo škodo, hudo napako.

Ne vem, kako boš opravičil svojo delegatsko poslanstvo, predvsem v smislu informiranja. Delavec ima pravico in mora biti pravočasno, pravilno in učinkovito informiran. To je dolžnost, česar ne bi smeli pozabiti.

Sicer pa, moj delegat, koliko si prispeval k izboljšanju Štorskkega železarja? Kolikokrat si dal v objavo preproste, vsem delavcem razumljive razlage, članke, pojasnila in informacije? Kolikokrat si poročal iz svojega TOZD ali delovne skupnosti, iz svoje delovne sredine; si kaj povedal, kako je v tvoji krajevni skupnosti; si poslušal delavca, ki ga tarejo skrbi; si napisal kaj o njem in kako premaguje kot neposreden proizvajalec vsakodnevne težave... Veliko pa zahtevaš. In ali boš, moj delegat, sedaj, ko si dvignil roko, da naj Železar ne izhaja več štirinajstdnevno, s tem tudi potrdil, da boš podal delavcem pravočasno, učinkovito in dovolj preprosto razlago. Skoraj ti ne verjamem.

Mislím, da si, moj delegat, storil napako, ki jo boš moral popraviti.

Predsednik sveta za informiranje
Vlado Renčelj

Sodelavec pri delu na obdelovalnem stroju (Arzenšek)

Na podlagi Zakona o hranilno-kreditnih službah in blagajnih vzajemne pomoči (Ur. l. SRS št. 4/80) so delavci TOZD DS DO Železarna Store na ustanovnem zboru dne ustanovili blagajno vzajemne pomoči s sedežem v DO Železarni Store in sprejeli naslednji

Pravilnik o organiziranju in poslovanju blagajne vzajemne pomoči

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Blagajna vzajemne pomoči (v nadaljevanju besedila: BVP) je prostovoljna organizacija delavcev TOZD in DS DO Železarna Store, ki je organizirana zaradi organiziranega denarnega varčevanja, s čimer si ustvarjajo možnosti za dodeljevanje kratkoročnih posojil.

2. člen

S tem pravilnikom se določa način organiziranja in poslovanja BVP, in sicer:

- pogoji za včlanjenje in prenehanje članstva,
- organi BVP, njihove pravice in dolžnosti,
- višina, rok in pogoji posojila,
- blagajniško poslovanje,
- način vodenja knjigovodstva,
- poročila o poslovanju in obrazci BVP.

3. člen

Član BVP je lahko vsak član osnovne organizacije sindikata, ki izpolni izjavo, da vstopa v članstvo, soglašajo s tem pravilnikom in vplača vpisnino.

4. člen

Član BVP ima naslednje pravice:

- da sodeluje na zboru članov,
- da voli in je voljen v organe BVP,
- da je obveščen o delu organov BVP,
- da dobi brezobzorno posojilo,
- da dobi na zastavljeni vprašanja v zvezi z delovanjem BVP odgovor od blagajnika ali predsednika BVP,
- da se pritoži na sklep izvršnega odbora BVP in dobi odgovor na pritožbo v roku 15 dni,
- da izstopi iz članstva BVP brez predhodnega odpovednega roka,
- da se mu vrnejo ob izstopu iz članstva BVP vloge v BVP.

5. člen

Član BVP ima naslednje dolžnosti:

- da vplača določeno vpisnino v BVP,
- da redno mesečno vplačuje na pristopni izjavi navedene vloge v BVP,
- da redno odplačuje posojilo,
- da se ravna po določilih tega pravilnika.

6. člen

Članstvo v BVP preneha:

- če član izstopi iz BVP,
- če član izstopi iz OO sindikata,
- če prekine oz. mu preneha delovno razmerje v TOZD oz. DS,
- če se blagajna ukine,
- če član umre.

II. SREDSTVA BVP

7. člen

Sredstva BVP so:

- vpisnina članov,
- obresti,
- mesečne vloge članov,
- prispevki za manipulativne stroške,
- dotacije, darila ipd.

8. člen

Vpisnino, katere višino določi vsakoletno skupščina BVP, vplača član ob pristopu v BVP.

Vpisnina kot del sredstev BVP se uporablja za stalno mesečno rezervo blagajne BVP.

Vpisnina se ob prenehanju članstva v BVP ne vrne.

9. člen

Vsak član na pristopni izjavi navede znesek mesečne vloge v BVP, ki jo služba za obračun OD odtegne pri izplačilu osebnih dohodkov.

Višina mesečne vloge določi član ob pristopu v BVP. Vloga ne more biti manjša od 100 din.

Višina mesečnih vlog ne vpliva na pravico do posojila, ne na višino posojila in tudi ne na rok vračanja posojila.

Clanska vloga se ne obrestuje in jo ob izstopu iz članstva ali ob prenehanju BVP dobi član v celoti izplačano.

Manipulativni stroški posojila so v višini 1% od višine posojila.

10. člen

Denarna sredstva BVP so naložena na bančni hranilni knjižici. Nalog za dvig sredstev s hranilne knjižice mora podpisati najmanj dva podpisnika iz vrst članov izvršnega odbora BVP.

Pri poslovanju je treba zagotoviti redna mesečna rezervna sredstva, s katerimi se krijejo nenadne upravičene prošnje za posojila članov BVP.

Redna mesečna rezervna sredstva se izdvajajo ob mesečnem reševanju prošenj in se zagotovijo iz sredstev vpisnine v višini 10% vseh sredstev BVP.

11. člen

Obresti od vloženi sredstev na hranilni knjižici so izredni dohodki BVP in so del vseh sredstev blagajne vzajemne pomoči.

III. ORGANI BVP, NJIHOVE PRAVICE IN DOLŽNOSTI

12. člen

Organi, ki vodijo delo in poslovanje BVP, so:

- zbor članov BVP,
- letna skupščina BVP,
- izvršni odbor BVP,
- nadzorni odbor BVP.

13. člen

Na zboru članov BVP, ki se vrši vsaki dve leti, člani:

- obravnavajo in sklepajo o poročilu izvršnega in nadzornega odbora BVP v preteklem obdobju,
- sprejemajo pravilnik o organiziranju in poslovanju BVP ter spremembe in dopolnitve tega pravilnika,
- volijo in razrešujejo člane izvršnega in nadzornega odbora BVP,
- sklepajo o ukinitvi BVP.

Zbor članov BVP deluje po delegatskem principu in sicer tako, da izvršni odbor osnovne organizacije ZSS vsake temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti skupnih služb določi po pet delegatov za ta zbor izmed članov BVP.

Na letni skupščini, ki je sestavljena po enakem principu kot zbor članov, vsako leto člani:

- obravnavajo in sklepajo o poročilih izvršnega in nadzornega odbora BVP,
- sprejemajo spremembe in razrešujejo dotodanje člane izvršnega in nadzornega odbora BVP.

Člani BVP se lahko sestanejo tudi na izrednem občnem zboru, če to zahteva najmanj ena tretjina članov. Izvršnemu odboru BVP je treba skupaj z zahtevo za sklic izrednega občnega zbora predložiti tudi utemeljitev zahteve, v kateri morajo biti navedeni razlogi o morebitnih nepravilnostih pri delovanju izvršnega in nadzornega odbora.

Zbor članov in letna skupščina veljavno odločata, če jima prisostvuje najmanj 2/3 delegatov.

Sklepi so veljavni, če zanje glasuje najmanj 1/2 vseh delegatov BVP. Glasovanje je praviloma javno, z dvigovanjem rok, razen če se udeleženci ne dogovorijo za tajno glasovanje.

14. člen

Izvršni odbor BVP sestavljajo: predsednik, tajnik, referent in 6 članov. Izvršni odbor se sestane praviloma enkrat mesečno. Izvršni odbor veljavno odloča, če je na seji prisotnih vsaj pet članov, sklepe pa praviloma sprejema s soglasjem vseh prisotnih članov.

Izvršni odbor BVP na svojih sejah:

- določa politiko glede vplačevanja članskih vlog,
- določa kriterije za dodeljevanje posojil,
- odloča o dajanju, višini in odplačilnih rokih posojil,
- razpravlja in po potrebi sprejema ukrepe o predlogih in pripombah nadzornega odbora BVP,
- določa vsebino poročila in zaključnega računa na občni zbor oz. letno skupščino BVP,
- pripravlja predloge sprememb in dopolnitev tega pravilnika,
- razpravlja o stanju članstva in določa ukrepe za sprejemanje novih članov,
- sklepa o prenehanju članstva v BVP,
- skrbi in uresničuje načelo javnosti delovanja BVP tako, da člane seznanja s problematiko članskih vlog, posojil itd.,
- voli iz svoje sredine predsednika, tajnika in referenta.

Predsednik izvršnega odbora BVP:

- sklicuje in vodi seje izvršnega odbora,
- podpisuje sklepe o odobritvi posojil,
- podpisuje druge sklepe izvršnega odbora,
- zastopa BVP pred pravnomojnimi organi, denarnimi zavodi in drugimi organizacijami,
- skrbi za zakonitost poslovanja BVP.

15. člen

Tajnik izvršnega odbora BVP vodi administrativno poslovanje BVP, sklicuje seje izvršnega odbora, piše in hrani zapisnike o teh sejah, vodi seznam članov BVP, sprejema vloge za odobritev posojil, nadomešča predsednika v času njegove odsotnosti ter opravlja druge naloge po sklepih izvršnega odbora BVP.

Tajnik je dolžan informirati prosilce za posojila o možnosti za rešitev njihovih vlog.

16. člen

Referent izvršnega odbora BVP vodi in odgovarja za analitično evidenco o poslovanju BVP, vodi kartoteko članov, pripravlja za službo za obračun OD mesečne spiske članov BVP v zvezi z odtegljaji od OD za članske vloge in

posojila, pripravlja dokumentacijo za analitično evidenco po članih BVP preko računalniške obdelave podatkov, sestavlja mesečna poročila o gibanju sredstev v analitični evidenci, usklajuje analitično evidenco z blagajnikom BVP in knjigovodstvom OO sindikata, pripravlja letno poročilo iz analitične evidence, včlanjuje nove člane, vodi evidenco o zbranih vpisninah in hrani pristopne izjave ter vrši po potrebi druga opravila v zvezi s poslovanjem BVP.

17. člen

Nadzorni odbor BVP sestavljajo predsednik in dva člana.

Nadzorni odbor BVP nadzira finančno poslovanje BVP. Pri tem skrbi, da je finančno poslovanje skladno s tem pravilnikom. Nadzorni odbor obravnava tudi pritožbe članov BVP v zvezi z njihovimi pravicami. Nadzorni odbor lahko zahteva spremembo sklepa izvršnega odbora, če ta ni v skladu s tem pravilnikom ali z drugimi predpisi o finančno-materialnem poslovanju.

IV. VIŠINA, ROKI IN POGOJI ZA POSOJILLO

18. člen

Člani BVP imajo pravico do kratkoročnih posojil iz sredstev BVP namenjenih za posojila.

Pravico do posojila pridobi član BVP po treh mesecih članstva v BVP. Član, ki želi dobiti posojilo, mora izpolniti poseben obrazec, na katerem označi želeno višino posojila, vpiše rok za njegovo odplačilo in navede razlog, zaradi katerega prosi za posojilo. Član BVP lahko dobi posojilo v:

1. izrednih primerih (nesreča, smrt, bolezen, poroka, rojstvo otroka itd.),
2. rednih letnih primerih (ozimnica, letni dopust ipd.),
3. drugih primerih (selitev, šolanje, pomoč pri večjih nakupih, ipd.).

Izvršni odbor BVP skrbi, da imajo prednost pri dodeljevanju posojil člani iz 1. točke, medtem ko o prednosti prosilcev iz 2. in 3. točke odloča po svoji presoji glede na socialne razmere prosilca in zmožnosti BVP.

19. člen

Posojilo se odobri do višine 10.000 din. Posojilo mora član BVP vrniti v 10. rednih mesečnih obrokih.

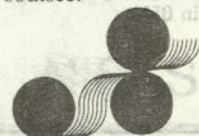
Član, ki mu je bilo odobreno posojilo, mora podpisati posebno pogodbo, kjer so navedeni pogoji za odplačilo posojila in administrativna prepoved na osebni dohodek v višini odobrenega posojila. Član, ki zaradi katerih drugih denarnih obveznosti ni posojilno sposoben, nima pravice do posojila.

20. člen

O odobritvi posojila odloča izvršni odbor BVP. V izredno nujnih primerih lahko posojilo odobrijo po predhodnem dogovoru predsednik, tajnik in referent BVP. O svoji odločitvi morajo seznaniti izvršni odbor na prvi seji.

21. člen

Glede višine odobrenega posojila, roka vračanja ali zavrnitve prošnje za posojilo ima član pravico pismene pritožbe na nadzorni odbor BVP. Vlogo mora nadzorni odbor obravnavati in o njej odločiti v 15. dneh ter o odločitvi obvestiti pismeno člana BVP. Eventualne težje primere spora rešuje pristojno sodišče.

V. BLAGAJNIŠKO POSLOVANJE**22. člen**

Blagajna BVP je posebna blagajna v okviru delovne organizacije, ki zbira denarne zneske od članov in izplačuje posojila iz teh sredstev.

Blagajniško poslovanje se vodi po predpisih o blagajniškem poslovanju. O gibanju sredstev preko BVP se vodi blagajniški dnevnik, ki je podlaga za knjiženje v posebni analitiki in knjigovodstvu BVP.

23. člen

Sredstva BVP se vodijo na posebni hranilni knjižici.

S sredstvi na hranilni knjižici razpolaga blagajnik BVP, skupaj s predsednikom BVP, na podlagi verodostojne dokumentacije. Blagajnik daje mesečno poročilo o stanju sredstev.

Izplačila iz BVP se vršijo na podlagi sklepa izvršnega odbora o odobritvi posojila in podpisane posebne pogodbe o posojilu, vplačila pa na podlagi pristopnice ali drugega naloga blagajni.

Nadzorni odbor kontrolira, če je poslovanje blagajne usklajeno s spremembami stanja sredstev na hranilni knjižici in priloženo dokumentacijo, ki je podlaga za vodenje blagajniškega dnevnika in o tem redno poroča na zboru članov in knjigovodstvu.

VI. NAČIN VODENJA KNJIGOVODSTVA**24. člen**

Vodenje knjigovodstva se vrši po navodilih za finančno-materialno poslovanje za druge uporabnike družbenih sredstev v okviru posebnih analitičnih kontov v knjigovodstvu Konferenca OO ZS.

Knjiženje se vrši na podlagi verodostojne dokumentacije, izstavljene od posameznih organov BVP, v rokih in na način kot je predpisano za dokumentacijo OO ZS. Dokumentacija je izvornik ali izpisek oz. zbirnik analitične evidenc.

25. člen

Posebne analitike za BVP so:

- zneski vlog članov BVP,
- zneski vplačanih vpisnin,
- stanje posojil BVP.

Stanje sredstev na posameznih pozicijah usklajuje referent BVP s knjigovodstvom Konferenca OOZS. Analitične evidencije za člane BVP se vodijo preko rednih računalniških evidenc za sprejemanje odbitkov pri obračunu osebnih dohodkov.

V knjigovodstvu Konferenca OOZS se trimesečno preverja usklajenost stanja sredstev in virov sredstev BVP.

26. člen

Poslovne knjige in knjigovodske listine se hranijo na primernem mestu, na način, pogojih in rokih kot je predpisano za ostalo dokumentacijo, ki je podlaga za knjiženje v knjigovodstvu Konferenca OO ZS.

Glavna knjiga in druge zbirne poslovne knjige se letno zaključujejo in arhivirajo. Posebna analitika se zaključuje v daljšem obdobju, praviloma 5 let.

VII. POROČILA O POSLOVANJU BVP IN OBRAZCI**27. člen**

Poročila pripravljajo posamezni organi BVP iz svojega področja v rokih in na način, kot je določeno v členih, ki govorijo o pravicah in obveznostih posameznih organov.

Knjigovodska poročila se pripravljajo trimesečno za organe BVP, za zunanje uporabnike pa v zakonsko predpisanih rokih.

Za poslovanje uporablja BVP naslednje dokumente:

- pristopnico,
- članski karton,
- nalog blagajni s prilogami,
- nalog za izplačilo posojila,
- poročilo o poslovanju BVP,
- posebna pogodba o posojilu.

VIII. KONČNE DOLOČBE**28. člen**

V primeru smrti člana BVP izplača izvršilni odbor BVP vloge njegovim zakonitim dedičem, od njih izterja morebitna neizplačana posojila; če taka poravnava ni mogoča, se razlika poravnava v korist oz. v breme sredstev BVP.

Neodplačani dolg se lahko poravnava tudi v breme še neobračunanih osebnih dohodkov člana BVP.

29. člen

BVP se lahko ukine, če tako sklenejo člani na prednem zboru. Izvršilni odbor lahko predlaga članom ukinitve BVP, če se je število članov zmanjšalo, ali če ugotovi, da ni več potrebe po obstoju BVP.

Likvidacijo BVP opravi izvršilni odbor BVP. V likvidacijskem postopku sodeluje tudi predstavnik, ki ga imenuje Konferenca OO ZS DO.

Izvajalci likvidacije so dolžni, da v roku dve mesecem po odločitvi o likvidaciji BVP izterjajo neodplačana posojila in izplačuje članske vloge, preostala sredstva pa prenesejo na račun Konferenca OO ZS DO.

30. člen

Spremembe in dopolnitve pravilnika se sprejemajo na enak način kot pravilnik. Izvršilni odbor BVP lahko v vmesnem obdobju spremeni višino posojil, če so v blagajni prosta sredstva, oz. če sredstev za posojila primanjkuje. O takšnih spremembah mora takoj obvestiti člane BVP.

31. člen

Pravilnik začne veljati 8. dan po objavi, uporablja pa se od sprejema na ustanovnem občnem zboru.

Kako smo delali

V skupni proizvodnji smo v oktobru operativni plan presežli za 4,7 %. TOZD tovarna traktorjev je proizvedel 377 traktorjev ter dosegli postavljeni plan s 94,3 %.

Elektroplavž

Proizvodnja grodlja je pod planom za 74 ton. V mesecu poročila smo proizvajali grodelj za nodulacijo. Pri tem smo tudi izvozili grodelj v Italijo v višini 414 ton.

Jeklarna

Proizvodnja odlitega jekla je dosežena v višini 9.743 ton in je višja od operativnega plana za 1.412 ton ali 17 %.

Valjarna I

Skupna proizvodnja valjarnih izdelkov znaša 2.946 ton, od tega 2.548 ton blagovne proizvodnje in 398 ton za predelavo. Večja okvara na koračni peči.

Valjarna II

Skupna proizvodnja valjanih izdelkov znaša 8.320 ton, kar je 401,1 %. V mesecu oktobru smo pretežno valjali ploščate profile.

Jeklovlek

V tem mesecu je bila planirana količina hladno predelanih profilov 820 ton, dosegli pa smo 627 ton, kar pomeni 76,5 %. Da planirane količine proizvodnje nismo dosegli, je razlog v tem, ker so izvajalci del pri preseljevanju strojev zamudili terminski rok pričetka obratovanja brusilnega stroja BBE-1/II in vlečne klopi TRB-40.

Livarna I

Operativni plan je bil dosežen pri surovih valjih, metalurški litini in nodularni litini. Zelo nizka je proizvodnja kokila. Zaradi popravila proge na Plavžu, pomanjkanja vagonov in zastoja pri obdelavi V-20, BOFORS za Železarno Ravne je ostalo v čistilnici 450 ton kokila. Dodatno so k nižji proizvodnji prispevali zastoji indukcijskih peči.

Livarna II

Plana v tem mesecu nismo dosegli. Se vedno je pomanjkanje delavcev zelo veliko. Dobava in kvaliteta nekaterih surovin je kritična.

Obdelovalnica valjev

Operativni plan v obdelovalnici valjev je bil dosežen s 101,1 %. Se vedno je v okvari karusel stružnice št. 13422.

Obdelovalnica litine

V oktobru smo obdelali 88 ton ulitkov. Pri tem smo operativni plan presežli za 25,7 %.

Tovarna traktorjev

Operativni plan za mesec oktober je bil postavljen v višini 400 traktorjev, izdelanih pa je bilo 377 komadov, tako je bil dosežen v višini 94,3 %.

Plan nismo dosegli zaradi pomanjkanja materiala, kar je povzročilo zastoje v proizvodnji. Občutno pomanjkanje imamo na ulitkih livarne II, ker so pošle vse stare zaloge, tekoče dobave pa ne sledijo proizvodnji, kar povzroča zastoje. Primanjkuje tudi gum, vlečnih kljuk, diskov kolesnega obroča, sedežev traktorja ter nepravčasno odpremljenih lotov iz Italije. Poleg redne proizvodnje smo opravili razne storitve na lakiranju za RINKO in za kooperanta Solinca polakirali 30 kom. varnostnih okvirjev traktorja.

Zaposleni

Število zaposlenih znaša 3.417, letni plan pa predvideva 3.447 - oziroma 99,1 %. Z upoštevanjem nadur je znašalo skupno število zaposlenih v tem mesecu 3.488, skupno število po planu pa 3.530, kar predstavlja 98,6 % realizacijo letnega plana.

Nadure

Operativni plan je predvideval 12.152 ur, doseženih je bilo 10.685 ur, kar je 12,1 % manj od planskih.

Produktivnost

Na nivoju DO znaša produktivnost 99,8 %.

Obravnavane inovacije

Komisija za gospodarjenje TOZD jeklovlek je na seji dne 29. 9. 1982 pri obravnavi inovacij sprejela naslednja sklepa:

1. Predlog tov. Trafele Franca, ing. iz TOZD jeklovlek št. 744, »Sprememba pritrditve nastavka bočnega vodila«, se sprejme. Avtorju pripadajo tri posebna plačila s faktorjem ustvaritvene sposobnosti 2 b.

2. Za inovacijo tov. Zorka Jožeta iz TOZD jeklovlek št. 598, »Ureditve prostora za protikorozijsko zaščito«, se odobri izplačilo prvega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi prihrankov 155.622,40 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 b.

Komisija za gospodarjenje TOZD energetika je na 4. redni in 1. izredni seji dne 13. 10. 1982 in 22. 10. 1982 sprejela naslednje sklepe:

1. Predlog tov. Žoharja Draga, Godicija Ivana, Cmoka Franca, Majerja Jožeta in Kovačeca Darka iz TOZD Energetika št. 724, »Pilotni gorilnik - ionizacijski, avtomatika KP 12 in vžigni trafo«, se odobri izplačilo prvega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi prihrankov 2.729.570, din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 3 a in 3 b.

2. Za inovacijo tov. Hladnika Jakoba iz TOZD Energetika št. 672, »Sprememba oblike kontejnerja za odvoz prahu«, se odobri izplačilo prvega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi prihrankov 362.750,60 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 b.

3. Za inovacijo tov. Kolarja Mirka iz TOZD mehanska obdelava št. 495, »Dvojna zvezda za struženje gorilnikov

(Nadaljevanje na 6. strani)

Objavljeni pravilnik dajemo v javno razpravo do 17. 1. 1983. Razprave bodo potekale po samoupravnih delovnih skupinah. Vse pripombe in predloge bodo sprejemali izvršilni odbori osnovne organizacije sindikata v TOZD in DS, ki so dolžni zbrane pripombe in predloge urediti in jih posredovati področju za samoupravna razmerja in informiranje do 25. 1. 1983.

Svet konference
OOZS - Želazarna Store

Obravnavane inovacije

(Nadaljevanje s 5. strani)

– telo«, se odobri izplačilo drugega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi povprečnih prihrankov 14.305,27 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 b.

Komisija za gospodarjenje TOZD livarna II je na 4. seji dne 28., 10. 1982 pri obravnavi inovacij sprejela naslednji sklep:

1. Za inovacijo tov. Vebra Zorana, dipl. ing., Basleta Ivana, ing., in Korošca Zvonka iz TOZD energetika ter tov. Strohmaierja Mirka, dipl. ing. iz TOZD livarna II št. 679, »Regulacija temperature v zgorevni komori rekuperatorja«, se odobri izplačilo prvega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi prihrankov 4.859.408,10 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 a.

Komisija za gospodarjenje TOZD valjarna II je na 3. redni seji dne 14. 10. 1982 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje sklepe:

1. Za predlog tov. Kaučiča Franca, ing. iz TOZD valjarna II št. 707, »Sprememba valjanja«, se odobri izplačilo prvega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi prihrankov 14.858.442,34 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 a.

2. Predlog tov. Mravljaka Marjana iz TOZD valjarna II št. 740, »Vpenjalna plošča za rezkanje dovodnih polovic«, se sprejme. Avtorju pripada pavšalno plačilo.

3. Za inovacijo tov. Gajška Mirka iz TOZD valjarna II št. 368 in 369, »Sprememba izdelave šob grelcev na koračnih peceh v valjarni II in odstranitev stebričkov med gorilci koračne peči v valjarni II«, se odobri izplačilo tretjega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi povprečnih prihrankov 259.179,31 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 a ter povprečnih prihrankov 1.036.789,26 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 1 a.

Komisija za gospodarjenje TOZD transport je na 4. redni seji dne 14. 10. 1982 pri obravnavi inovacij sprejela naslednji sklep:

1. Za inovacijo tov. Galufa Stanislava iz TOZD transport št. 713, »Izgradnja transportne poti do bunkerjev šamotne«, se odobri izplačilo prvega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi prihrankov 73.946,47 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 a.

Služba za inovacije

Delo ob primežu (Arzenšek)

Letna konferenca borcev NOV

»Borci in borke NOB smo aktivni, delovni in kljub letom, saj res ne more biti mladega med nami, sodelujemo v delegatskem, samoupravnem sistemu, ali znotraj organizacij združenega dela ali na terenu in v krajevni skupnosti. Smo še vedno izredno aktivni in smo lahko samo za vzgled, kako se je potrebno še vedno bojevati, toda ne več z orožjem, pač pa na družbeno-političnem in gospodarskem področju.«

To so besede, vzete iz razprave izvoljenega predsednika letne konference borcev NOB krajevnih skupnosti Štore, Svetina in Teharje, ki jih je izrekel v pestrini in zanimivi razpravi tovariš Milko Starc, dipl. ing.

Lep, sončen, a vendar hladen petek, dne 19. novembra 1982.

Borci in borke smo se v popoldanskih urah zbrali v Gasilskem domu v

Štoreh na redni letni konferenci. Kar precej se nas je zbralo, a vendar vsako leto manj. Manjkajo znani obrazi tistih, ki so nas zapustili, umrli.

Nekaj po sedemnajsti uri je predsednik krajevnega ZZB, tovariš Jožko Cajhen, navzoče in goste pristrčno pozdravil. Predlagano in izvoljeno delovno predsedstvo je začelo z delom, potrdili smo dnevni red in sledilo je poročilo predsednika Cajhna, ki se je dotaknil vrste perečih problemov, notranje in zunanje politične situacije in dela naše, domače borčevske organizacije. Poročilo je bilo jedrnato, konkretno, brez slepomišnja, preprosto in prav po partizansko učinkovito. Sledilo je poročilo blagajnika. Denar je in ni. Vendarle smo bili v preteklem letu izredno varčni, porabili smo manj in smo lahko za vzgled drugim organizacijam.

V izredno zanimivi in bogati razpravi je bilo slišati marsikaj. Vendar najmanj jadikovanja. Borci smo pač takšni. V mladosti smo se borili za življenje bolj kot za kos kruha. Bili smo lačni, preganjani, zaničevani. Bili smo manj vredni in obsojeni na propad. Prav zato lahko danes laže in razumljiveje sprejemamo ostre gospodarske ukrepe kot nujno zlo in posledica predobrega življenja nekaj let nazaj. Objektivne besede, ali smo dovolj informirani, ali smo pozabili na starejše, upokojece, onemogle borce in borke, zakaj smo tako skromno naročeni na borčevsko glasilo TV 15, kako je z izleti, ki naj bodo krajši, enodnevni, kako je z zdravjem in socialno zdravstvenimi pravicami borcev – to in še marsikaj smo razpravljali v preprosti, domači besedi, brez fraz in olepševanj.

Zanimivo je poslušati in opazovati te starejše ljudi, naše nekdanje borce, zgubanih lic, sivih las, pa vendar skorajda neuničljivih, polnih volje in hotenj. Koliko gorja so prestali. Kolikokrat so trepetali za svoja in življenja svojih in skritih, ranjenih borcev! Kolikokrat so bili lačni, ko so dajali zadnji košček kruha lačnemu, prezeblemu soborcu! Kolikokrat so si pogledali s sovražniki iz oči v oči pa so ostali! Ostali zato, ker so hoteli živeti, ker so ljubili svojo zemljo, ker so vedeli: če se udinjajo sovražniku, bodo ne le hlapi in sužnji, temveč bodo uničeni, zbrisani.

V razpravo je posegel tudi občinski delegat Združenja borcev NOB, tovariš Vinko Završnik. Ni prinesel samo zdrave in želja. Marsikaj je pojasnil in povedal to, kar je treba vedeti, kar se lahko pričakujemo in kar nam je še dano. Med ostalim je poudaril, kako je potrebno, da smo prav borci za vzgled stabilizacijskemu obnašanju, in da moramo tradicijo NOB vzgledno prenašati na mladi, nadobudni rod.

Predsednik kolektivnega poslovnega odbora naše delovne organizacije, Železarne Štore, tovariš Dušan Burnik, dipl. ing., je med ostalim, ko je tudi pri-

srčno pozdravil borce in borke, izredno nazorno prikazal današnji in jutrišnji položaj. Orisal je svetovno krizo, ki je posledično močno navzoča tudi pri nas, v našem gospodarstvu. Orisal je probleme zaposlovanja, nezaposlenosti in probleme, ki nas prav v zvezi s tem še čakajo. Hude težave z izvozom, z naftno krizo in materiali, predvsem za devize iz uvoza. Načel je vprašanje potuhnjene delovanja sovražnika, kateremu ni všeč naše delo, naše samoupravljanje in vztrajno išče naše napake.

Tovariš Rajko Markovič je v svoji razpravi pravzaprav med ostalim nadaljeval misli tovariša Burnika. Takole je povedal: »Vsi borci dobro vemo, kako je bilo v tistih časih, ko smo se borili za svoj obstoj, za rodno zemljo in današnji čas. Bili smo izredno disciplinirani, kajti neupoštevanje ukazov se je strogo kaznovalo, lagodnost in neodgovornost pa hudo maščevala.«

Danes mnogo preveč popuščamo, dopuščamo neresnost, postali smo neodgovorni, nedelavni. Borci ostro zahtevamo, da se tiste, ki so odgovorni in svojih zadolžitev in nalog ne izvajajo, tudi kaznuje.«

Vlado Novak, predstavnik osnovne šole Štore, ki ima v svojem sestavu tudi podružnične šole Kompole in Svetina, se je borcem zahvalil za delo z mladimi, za razlago zgodovinskih dogajanj, za pričevanje iz naše NOB. Dodal je še, da moramo mlade tudi seznaniti, in to primerjalno, kako je bilo nekoč, kako je danes in kakšen bo naš jutri. Mladi so dobro seznanjeni in besede borcev jim zato tudi veliko pomenijo.

Posebna skupina bo pripravila sklepe o nadaljnjem delu in jih razposlala borcem tako, da bodo seznanjeni z delom in nalogami naše borčevske organizacije. Po končanem uradnem delu konference so se borci pogovorili ob kozarčku vina in skromni zakuski ter obujali spomine na tiste težke, pa tudi lepe in nepozabne dni.

E. R.

VRUNČEV DOM

Tu bomo zgradili dom – spomenik prvi celjski četi

Da, tako so rekli štorski borci NOV pred 22. leti ob neki priložnosti, ko so stali na prelazu na najvišjem vrhu Svetine, koder je šla celjska četa let 1941 na Javornik v Langarjeve gozdove in od tam naprej k mlinarju Zavšku v Šentupert, občina Laško. Tam so zaradi izdaje sina Franca zgoreli v plamenih kar štirje borci, dočim so enega nemški orožniki ustrelili na begu. To ne sme biti nikoli pozabljeno, so sklenili borci-železarji in zavihali rokave ter šli ponovno med »partizane«, samo da so si tokrat nadel na rame krampe in lopate in ne pušk kot pred mnogimi leti, ko so šli med prave partizane.

Sestal se je odbor pod takratnim predsednikom Černetičem Dragom in tajnice Verčnik Fanike ter si porazdelil delo. Naredili so načrt doma. Zemljišče so za 50 starih tisočakov odkupili od kmeta Romiha in začeli so kopati temelje. To delo je prevzel Verbič Miško, ki si je pomagal tudi z delavci iz valjarne, kjer je bil ravno tedaj remont in si je lahko to privoščil, da je prej delo dokončal. Sicer pa za delavce ni bilo problema, saj se je vsak borec obvezal, da

bo opravil 30 udarniških ur in to so mnogi celo krepko prekorčili.

Predvsem si niso prištevali vseh udarniških ur tisti borci, ki so odpirali vrata pri raznih podjetjih, ustanovah in kmetih, kjer so nabirali les in drugi gradbeni material v glavnem zastonj, saj je bila društvena blagajna skoraj prazna in ni bilo mogoče vsega materiala plačati z denarjem. Posebno sta se v tej akciji izkazala pokojna Gračner Jože in Strnad Jakob, ki sta obiskala prav vse kmete v Svetini in vsak jima je moral dati nekaj lesa, če ne trama, pa vsaj lato. Vse prevoze materialov je prevzela Železarna tudi zastonj, razen nekaterih izjem kot nadure šoferju in morda še kaj.

Tako je torej ta dom gradila prav vsa okolica: nekdo je prispeval material, drugi pa so ga vgrajevali. Seveda gre pri tem največja zasluga graditeljem, borcev NOV, ki so s svojo vztrajnostjo in zagnanostjo ter zavednostjo, saj so mnogi porabili ves svoj dopust za grad-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Zgodovina izumov

Nalivno pero

Prve patente z zbiralnikom za črnilo so izdelali leta 1809, toda pri teh prvih modelih črnilo ni teklo samo od sebe. Tisti, ki je pisal, je sprožil tok črnila tako, da je pritisnil na majhen bat, ki ga je moral med pisanjem še večkrat pritisniti, da je črnilo dotekalo. Šele leta 1884 je ameriški zavarovalni agent Lewis Edson Waterman iznašel ustrezno kapilarno dovajanje črnila. Konec nalivnega peresa je bilo mogoče odvititi in naliti črnilo s kapalko za oči. Prva nalivna peresa, ki so se polnila sama, so se pojavila v začetku 20. stoletja; bat je vsrkal črnilo. Ko so začeli uporabljati gumijasto vrečko, je bilo potrebno potisniti kovanec v neko zarezo, da se je vrečka stisnila in potem vsrkala črnilo. Zamisel o vzvodu se je pojavila leta 1908.

Schnorklovo pero s cevko, ki seže v črnilo, je iz leta 1952, kapilarno nalivno pero pa iz leta 1956.

(Iz knjige »Heureka«)

Svinčnik

Prvi opis svinčnika, kot ga poznamo v današnjem svetu, najdemo v razpravi o fosilih, ki jo je Konrad von Gesner,

»nemški Plinij«, objavil leta 1565. Gesner, ki je bil v resnici nemški Švicar in ki je napisal pomembna dela s tako različnih področij, kot so botanika, lingvistika, zoologija in teologija, je opisal pripravo za pisanje, sestavljeno iz kosa svinca, obdanega z leseno prevleko. Obstajajo še drugi stari zapisi o svinčniku, vendar lahko rečem, da se je njihova raba na splošno uveljavila šele v začetku 19. stoletja, čeprav niso nikoli ogrozili peresa kot odličnega pisalnega sredstva.

Med drugimi razlogi za to je bilo prav gotovo tudi dejstvo, da vsaj do leta 1760, ko je znamenita družina Faber postavila veliko tovarno v Nürnbergu, svinčniki niso bili posebno dobri. Premol se je zgodil leta 1795, ko je N. J. Conte prvi izdelal svinčnike iz grafitu, ki so ga zmleli, oblikovali v palčice in žgali v peči – kar je ostalo vse do danes temeljni proces pri izdelovanju svinčnikov.

Barvni svinčniki so bili logičen razvoj in so se zelo razširili po odkritju anilinskih barv po letu 1850. Danes imamo na voljo nekaj sto vrst svinčnikov, od tistih za označevanje kovinskih odlitkov, pa do takih, ki jih uporabljajo venske za oblikovanje obrvi.

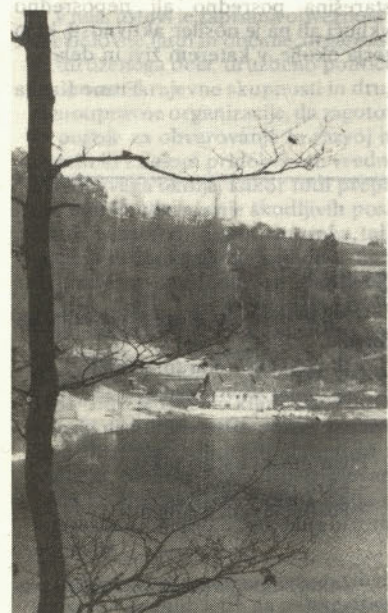
(Iz knjige »Heureka«)

VRUNČEV DOM

(Nadaljevanje s 6. strani)

njo, pripomogli, da je delo naglo napredovalo in dom je bil v dveh letih dokončno dograjen.

Kako ponosno so borci videli svoje delo in zmago ob otvoritvi 15. julija 1962. leta v domu, ki je bil poimenovan po prvem komandantu celjske čete Vrunču! In kako napeto so poslušali govor takratnega predsednika združenja ZB, tov. Zmaharja Ivana, ki je obširno opisal dvoletno udarniško delo, prepovedano z znojem in drugimi težavami ter pohvalil graditelje, ki so tako nesebično delali in žrtvovali ves svoj prosti čas za gradnjo tega pomembnega doma, spomenika NOV.

Ribiški dom ob Slivniškem jezeru – tokrat malo drugače (Barič)

Nič zato, so si rekli borci-železarji, saj imamo dom, v katerem bomo odslej prirejali kulturne prireditve ob državnih praznikih, v njem pa bomo lahko koristili tudi svoj prepotrebni odih, ker je bil dom tudi v ta namen zgrajen. Posebno dostojno bomo lahko proslavljali 4. julij kot dan borca cele Jugoslavije. Res, ta veliki dan – praznik vseh narodov Jugoslavije – se še danes praznuje v tem domu vsako leto in je že tradicionalen za ves okoliš Svetine in Štor.

Drugače je dom za vse druge namene vse bolj zamiral, dokler ni povsem zamrl in ostal prazen. Potem je začel celo propadati, ker ni bilo kje vzeti denarja za vzdrževanje. In kaj storiti zdaj, so se spet vprašali borci, ker jim ni bilo vseeno, da se njihov trud izniči. Če se gleda še iz drugega zornega kota, se to ne sme zgoditi, saj gre vendarle za spomenik iz NOV. Zato so se borci pogovorili na letni skupščini leta 1976, da dom odstopijo Železarni, ki ima sredstva za vzdrževanje in tako ne bo prihajalo več do nadaljnjega propadanja.

Žal je moralo od te ponudbe preteči še polnih šest let, da je Železarna končno pristala in uradno sprejela Vrunčev dom za svojo lastnino in tako je zdaj od 9. 9. 1982 dalje pod njeno upravo. Zdaj torej ni več bojzani, da bi dom propadel, saj je prišel v prave roke in kolektiv Železarne je porok za njegov obstoj. Poleg tega tudi ni bojzani, da bi organizacija ZB izgubila status na prireditvah kulturnih programov za državne praznike, ker je novi najemnik doma Lovska družina Štore razumevala in z njihove strani menda ne bo nobenih zapetljajev v tej zvezi. Ob koncu borci NOV Štore pripominjamo, da pozdravljamo takšno razumevanje in si želimo nadaljnjega sodelovanja.

Tajnikar Janez

PISMO KOLEKTIVU ŽELEZARNE ŠTORE

Dragi železarji!

Ali ste videli predstavo vašega amaterskega gledališča? Predstavo, ki je z eno besedo rečeno enkratna. Ste svoji čudoviti igralški skupini, dolgoletnim amaterskim igralcem, darovali svojo najskromnejšo nagrado – svojo prisotnost na njihovi predstavi?

V mislih imam trilogijo »Vrnitev«, ki jo je gledališka skupina AG Železar iz Štor predstavila približno že desetič, tokrat v celjskem gledališču.

Gledališče nas je prijetno toplo sprejelo 6. 11. v svoje naročje in z dokajšnjo mero nestrpnosti smo čakali pričetek prvega dejanja.

Mi moj namen opisovati in razodevati vsem tistim, ki predstave niso videli, kaj se je na odru odigralo; temveč bi rada povedala samo to, kako fantastične igralce združuje vaše gledališče, kako dosledni so. Človek dobi občutek, da to niso ljudje iz proizvodnje; kot da so že od nekdaj samo na odru.

Resnica je, da takšni kot so, takšne so se naredili sami, s svojim trudom in s pomočjo režiserjev. Res pa je tudi, da za njihovim veseljem do igre in za tolikšnim uspehom stoji mnogo samoodpovedovanja, neprepanih noči, skrbi za vsako posameznost, predvsem pa ogromno veselje do igre. In v vsem tem jih družijo ena sama misel: da bi uspeli, da bi najprej vam, dragi železarji, napravili veselje, da bi vam razsvetlili kakšen delovni dan s prijetnim večerom. Vi pa seveda na to zelo malo pomislite in tako jih s svojo prisotnostjo redko nagradite.

Ali veste, da so vaši igralški prijatelji najbolj veseli burnega aplavza. Ko se gredo pokloniti, jim igra srce skoraj do solz, ko vas slišijo, kako ste jih z navdušenjem poslušali in občudovali.

Kaj pravite, ali ni to najmanj, kar lahko mi, gledalci napravimo za njihovo veselje in trud, da si vzamemo tisti dve uri časa, istočasno povabimo na predstavo svojega najbližjega, morda tudi onega, ki ni iz Železarne, mu poklonimo lep kulturni utrinek. Istočasno pa ste lahko ponosni, da imate tako homogeno igralško skupino v svoji sredini. In ravno zanjo ste bogatejši od ostalih delovnih organizacij.

Rekli boste, koliko vprašanj v tem mojem pisanju – postavila so se sama, nehote. Morda vas je le potrebno kdaj pa kdaj tudi vprašati, da bi se lahko kdaj prihodnjic vprašali sami.

Ob tej priložnosti bi igralcem AG Železar Store in njihovim tehničnim spremljevalcem iskreno čestitala in zaželela še večjih uspehov.

Nada Bohorč

Zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti SR Slovenije

(nadaljevanje in konec)

Z zakonom je določeno, da splošni ljudski odpor v krajevni skupnosti usmerja in vodi komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito KS, svet krajevne skupnosti, sprejema ustrezne ukrepe za neposredno vodenje odpora v primeru, če se skupščina KS zaradi vojnih razmer ne more sestati.

Posebej pa je z zakonom določeno, da se mora obrambni in varnostni načrt KS uskladiti z načrti sosednjih KS. Prav tako zakon omogoča, da KS lahko ustanovijo za usklajevanje obrambnih in samozaščitnih nalog skupnega pomena skupne koordinacijske organe.

Z določbami zveznega zakona o splošni ljudski obrambi so pravice in dolžnosti organizacije združenega dela podrobno urejene. V predlogu republiškega zakona so te določbe dopolnjene, vendar jih bo potrebno še razdelati in konkretizirati v samoupravnih splošnih akth organizacije združenega dela.

Z zakonom je določena obvezna ustanovitev komitejev za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito tudi v delovnih organizacijah. Komite v delovni organizaciji se oblikuje na delegatski osnovi iz predstavnikov temeljnih organizacij združenega dela in drugih članov. Naloge komiteja v delovni organizaciji so predvsem v usmerjanju in usklajevanju obrambnih priprav in samozaščitnih aktivnosti skupnega pomena za vse temeljne organizacije združenega dela v sestavi delovne organizacije. Z zakonom je omogočeno, da delavci v temeljni organizaciji združenega dela, ki opravljajo dejavnost na istem sedežu, organizirajo skupno opravljanje nalog narodne zaščite, civilne zaščite ter ukrepov za zaščito in reševanje, ki so skupnega pomena. Delavci manjših temeljnih organizacij združenega dela pa lahko opravljanje teh nalog organizirajo skupno s KS. Posebej je določena obveznost temeljnih organizacij združenega dela, da usklajujejo svoje obrambne in varnostne načrte z načrti KS.

V predlogu zakona so bolj pregledno urejene pristojnosti delavskega sveta, komiteja za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter poslovnega organa na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Tako delavski svet v temeljni organizaciji združenega dela usmerja splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in opravlja zlasti naslednje naloge:

(Nadaljevanje na 8. strani)

Zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti SR Slovenije

(Nadaljevanje s 7. strani)

1. zagotovi, da se v planih temeljnih organizacij združenega dela določijo naloge splošne ljudske obrambe in aktivnosti družbene samozaščite kot sestavni del redne dejavnosti;

2. imenuje komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito;

3. določa organizacijo teritorialne obrambe, narodne zaščite in civilne zaščite;

4. spremlja in usmerja dela poslovnih in izvršilnih organov pri uresničevanju nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite;

5. odloča o organiziranju, pripravljanju in izvrševanju delovne dolžnosti in drugih pogojev za delo v neposredni vojni nevarnosti, v vojni ali izrednih razmerah;

6. zagotavlja materialne pogoje za izvrševanje nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v mejah svojih pristojnosti.

Določbe se smiselno uporabljajo tudi za delavski svet delovne oziroma temeljne organizacije združenega dela.

Komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v temeljnih organizacijah združenega dela spremlja in ocenjuje varnostne in obrambne razmere in na tej podlagi usmerja in usklajuje obrambne priprave in samozaščitne aktivnosti, skrbi za obrambno in samozaščitno usposabljanje delavcev in za druge naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Komite za SLO in DS v delovni organizaciji združenega dela spremlja in ocenjuje varnostne razmere in obrambne priprave in na tej podlagi usklajuje obrambne in samozaščitne priprave in aktivnosti in usmerja druge naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite skupnega pomena za vse temeljne organizacije.

Komite za SLO in DS in predsednika komiteja imenuje delavski svet.

Nadalje zakon opredeljuje naloge poslovnim organom temeljnih organizacij združenega dela, ki so zlasti naslednje:

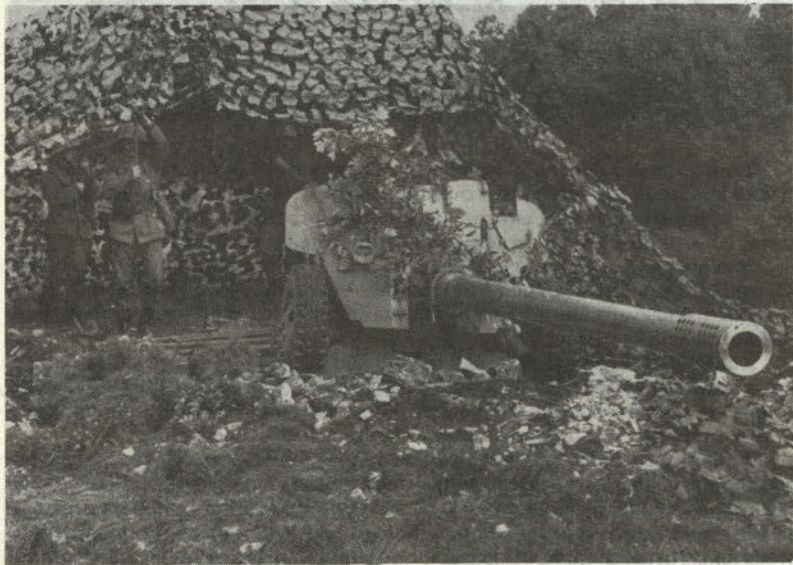
1. skrbi za uresničevanje nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite pri vodenju delovnega procesa v skladu z določeno politiko in obrambnim ter varnostnim načrtom;

2. organizira in usklajuje strokovno pripravo načrtov, priprav poročil in drugih nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite za delavski svet, za komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in za druge organe;

3. organizira in usklajuje priprave in načrtovanje in izvrševanje sklepov in ukrepov delavskega sveta in komiteja za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, za izvajanje obrambnih in samozaščitnih priprav, nalog in aktivnosti.

Organizacije združenega dela pa določijo v samoupravnih sporazumih, statutih ter v drugih samoupravnih splošnih aktih svoje naloge na področju obrambnih, zaščitnih ter varnostnih priprav, naloge, ki so skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela, oblike organiziranja in delovanja pristojnosti in odgovornosti organov upravljanja in drugih organov ter posebne pravice in dolžnosti svojih delavcev ter organizacije na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Ivan Štefancič

Na bojnem položaju (Nikolič)

OB 30-LETNICI ZRVSJ

V dneh 29. in 30. aprila 1952 je potekal v Beogradu ustanovni kongres Zdrženja rezervnih oficirjev Jugoslavije - ZROJ. Ustanovitev združenja je pogojevalo več ralogov. Predvsem pa je bilo potrebno zagotoviti rezervnemu starešinskemu kadru kontinuiteto vojaškega usposabljanja, ki ga armada ni mogla zagotoviti.

Med NOB so se tisoči borcev razvili v sposobne vojaške in politične funkcionarje. Po koncu vojne so večji del starešinskega kadra prevedli v rezervo in ga usmerili v različne dejavnosti, ki so jih narekivale takratne razmere pri obnovi porušene domovine. To je bilo pravzaprav jedro rezervnega starešinskega kadra. Iz raznih vojaških šol je vsako

leto prihajalo na tisoče mladih rezervnih oficirjev in podoficirjev, ki so pomlajevali rezervni starešinski kader.

Nagel razvoj vojaške tehnike in sodobnega bojevanja je zahteval, da so rezervne vojaške starešine vselej na tekočem glede stanja vojaške organizacije, taktike in tehnike tako pri nas kot v svetu. Kot že rečeno, tega armada poleg svojih obveznosti in nalog ni mogla prevzeti niti zagotoviti. Zato je nastala potreba po posebnem združenju rezervnih oficirjev, ki bi prevzela vlogo in naloge pri usposabljanju starešinskega kadra in tako hkrati krepitvi naše obrambne moči.

Prvi kongres ZROJ si je nadal naslednje naloge:

1. Vzgajati svoje člane na slavni tradiciji in vojaških vrlinah naših narodov, ki so jih pokazali v svoji zgodovini, posebno v NOV in ljudski revoluciji.

2. Skrbeti za moralni in politični lik rezervnega oficirja, ki mora biti vselej pripravljen izvajati svoje naloge in dolžnosti do armade in ljudstva pri obrambi svobode in neodvisnosti naše domovine.

3. Usmerjati svojo dejavnost na vsestransko vojaško-strokovno usposabljanje z namenom, da bi na višjo raven dvigali njihovo strokovno usposobljenost in pripravljenost za uspešno opravljanje njihovih poveljniških dolžnosti v JLA.

4. Razvijati tesno tovarištvo med rezervnimi in aktivnimi oficirji in tako poglobljati vezi med ljudstvom in armado.

5. Sodelovati z vsemi množičnimi in družbenimi organizacijami, ki so neposredno udeležene pri krepitvi obrambne moči naše države.

Zveza rezervnih vojaških starešin Jugoslavije šteje danes okoli 700.000 članov, od katerih je približno štiri petine iz povojne generacije.

Tako kot se je razvijal naš družbeni sistem, se je razvijala tudi organizacija rezervnih starešin, sledeč toku socialističnega razvoja in samoupravnega mehanizma.

V tridesetletnem obdobju je bilo šest kongresov in ena konstitutivna konferenca (1978). Že šesti kongres leta 1974 je ugotovil, da je ZRVSJ izpolnila svojo fiziognomijo družbene organizacije, ki je sestavni del socialistične zveze kot frontne organiziranih socialističnih sil. Na konstitutivni konferenci leta 1978 so opredelili naloge in odgovornost rezervnih vojaških starešin in njihove organizacije v fazi našega družbenega razvoja, predvsem pa naloge na področju SLO in DS. S spremembami v statutu je bila ZRVSJ konstituirana kot družbena organizacija v političnem sistemu so-

cialističnega samoupravljanja, pri tem pa je bilo uporabljeno delegatsko načelo njenega organiziranja in delovanja.

Zveza rezervnih vojaških starešin Slovenije ima 67.000 članov. Od tega je 57 % nižjih oficirjev, 41 % oficirjev in generalov ter 2 % starešin brez čina.

Tudi v Sloveniji smo sledili organizirani obliki dela rezervnih vojaških starešin. Tako je že leta 1952 bil ustanovljen republiški pododbor, izvoljeni so bili okrajni odbori in 124 pododborov. Prva redna skupščina ZROJ za LR Slovenijo je bila 29. okt. 1954. leta, v katero je bilo vključenih 11.783 ali 76 % vseh članov. Slovenija je prav tako sledila preobrazbi organiziranosti in nalog, kot je to zahtevala socialistična preobrazba našega razvoja, povezana z nalogami pri krepitvi obrambne moči in priprav na splošni ljudski odpor.

V Celju smo kot eden izmed okrajev v LR Sloveniji že leta 1952 ustanovili okrajni odbor Zveze rezervnih oficirjev Jugoslavije. Tudi nas je skladno z ostalimi spremljala preobrazba organiziranosti ZRVS vse do danes, ko smo organizirani na teritorialnem principu, tj. da ima vska krajevna skupnost svojo krajevno organizacijo ZRVS. Na ravni občine je po principu delegatskega sistema oblikovana občinska konferenca s predsedstvom in sekretariatom ter štirimi komisijami in sveti aktivov ZK.

V občinski organizaciji je vključenih 2423 rezervnih vojaških starešin. Od tega je 1307 nižjih oficirjev, 1070 oficirjev in 46 članov brez čina.

Vsa področja delovanja naše organizacije so rajena na programih SZDL in idejnih izhodišč Zveze komunistov na osnovi konkretnih sklepov, ki so opredeljeni in sprejeti v kongresnih dokumentih in nalogah, ki iz njih izhajajo. Zato ni čudno, da je organizacija rezervnih starešin iz strogo strokovne organizacije izpred tridesetih let prerasla v družbeno organizacijo, ki tvori in je sestavni del, člen frontne organizacije SZDL.

Rezervne starešine so osnova in vir neposredne kadrovske pomoči v vseh strukturah obrambnih in samozaščitnih priprav. V tridesetih letih, ki nam zagotavlja kvantiteto in kvaliteto delovanja v vseh oblikah našega razvoja, posebno pa na področju SLO in DS. Vendar z doseženimi rezultati ne moremo biti zadovoljni. Se veliko je nalog in možnosti, v katere se lahko rezervni starešina posredno ali neposredno vključi ali pa je nosilec aktivnosti, ki jo terja okolje, v katerem živi in dela.

Franc Kavka

Malo šale

Brez problemov

– Veš, da me zobje kar naprej bolijo. Najhuje je ponoči. Imaš tudi ti z njimi kakšne probleme?

– Nimam, mi ne spimo skupaj.

Na dopustu

– Vaš komercialni lahko leži ves dan na soncu, pa ga nič ne ožge.

– Lahko je njemu, ko je namazan z vsemi žabami.

Kadilec

– Nikakor se ne morem odvaditi kajenja.

– Si poskusil s karamelami?

– Sem, pa se ne vžgejo.

Pijan moški ustavi taksi.

– Kam pa, tovariš?

– Poštna številka 63000.

– Zakaj se ne pokažeš več s tisto plavalasko?

– Poročila se je.

– S kom pa?

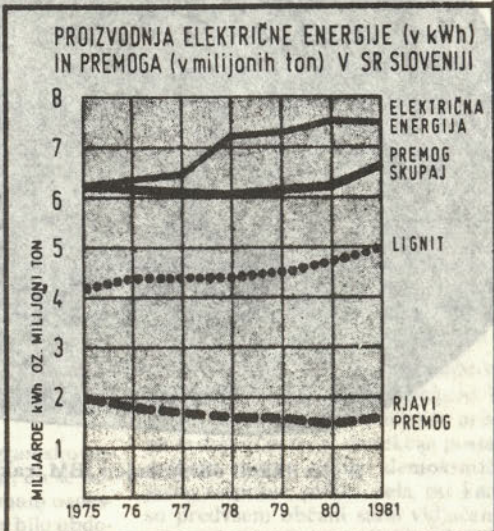
– Z menoj.

Energetika terja velika vlaganja

Glavna usmeritev, na kateri so načrtovalci gradili energetske politiko v prihodnjem letu, je povečanje proizvodnje energije iz domačih virov. Slovenija bo prihodnje leto porabila 8,7 milijarde kilovatnih ur elektrike, v slovenskih premogovnikih pa naj bi nakopala 6,4 milijona ton premoga, od tega 4,7 milijona ton v velenjskem rudniku, 1,7 milijona ton pa v rudnikih rjavega premoga.

Z električno energijo ne bo večjih težav, kar pomeni, da so se sorazmerno velika vlaganja v elektroenergetiko v minulem petletju (petina vseh naložb) splašala. Zato zdaj tudi lažje premagujemo težave, ki so pri električni oskrbi izrazite v drugih republikah.

Drugača usoda je sicer doletela premogovništvo, ki si zdaj po dolgoletnem zastavljanju ne more pomoči brez noč. Krivulja odkopa premoga se sicer vzpenja, vendar predvsem po zaslugi dodatnega dela rudarjev, manj pa zaradi odpiranja novih jam in posodabljanja starih.

Energetska politika je sicer v zadnjih letih premogo precej bolj naklonjena, vendar zaradi denarne stiske vlaganja v rudnike spet zamujajo, zato v tem srednjeročnem obdobju ni pričakovati naglega izboljšanja v preskrbi s premogom.

TONJA SLOKAR
DELO 16. 12. 82

Priprave na problemsko konferenco za varstvo voda in okolja

Pobudo za problemsko konferenco, ki bo sklicana spomladi 1983 v Celju, je dala skupščina Ribiške zveze Slovenije, realizirale pa jo bodo ribiške družine, ki upravljajo ribolovne vode na območju porečja Savinja-Sotla, združene v Zvezo ribiških družin - Celje. Tako bi močneje poudarili potrebo po množičnem obveščanju in osveščanju ter mobilizaciji javnega mnenja, pa tudi to, da bi v proces varstva voda in okolja vključili vse tiste organizacije, ustanove - družbene subjekte, ki bi lahko neposredno ali posredno konkretno prispevale k uresničevanju zaščite človekovega okolja.

Varstvo voda in okolja je proces, ki izhaja iz odnosov med naravo, življenjem in proizvodnjo s ciljem, da se preprečijo negativni vplivi in pojavi v naravi na naravne vire, s tem pa na človeka in celotno biosfero.

V naši ustavi je zapisana obveznost za vse delovne ljudi in občane, organizacije združenega dela, družbeno-politične skupnosti, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije, da zagotovijo pogoje za obvarovanje in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja, kakor tudi preprečevanje in odvracanje škodljivih posledic, ki bi z onesnaževanjem zraka, tal in voda, s hrupom ali na kak drug način ogrozile te vrednote ali življenje in zdravje ljudi. Tudi v Sloveniji imamo vrsto zakonskih določil za varstvo voda in okolja. V dogovoru o temeljnih družbenega plana SRS za obdobje 1981-1985 je varstvo kljub napredni zakonski usmerjenosti in postavljenim ciljem družbenopolitičnih skupnosti na porečju Savinja-Sotla onesnaževanje voda in zastrupljanje ribjega življa ter onesnaževanje zraka nadaljuje oziroma ponavlja.

Incidenti na vodah in pomori ribjega življa so v zadnjih letih na našem porečju zavzeli že takšne razsežnosti, da obstaja potencialna nevarnost težke zastrupitve v okolju. Vsi pojavi o škodi na

vodah so registrirani v republiškem vodnem katastru, ki ga vodi Zavod za ribištvo v Ljubljani. Nekateri sektorji na našem porečju so tako močno onesnaženi z organskimi in anorganskimi snovmi, da predstavljajo industrijski kanal z odpadno vodo. Indikacije onesnaževanja ribolovnih voda, ki so sicer manj prizadete, pa se kažejo predvsem v vedno hujšem upadanju biološke sposobnosti voda, kar pomeni količinsko zmanjševanje rastlinskih in živalskih organizmov v vodah, ki jih slabijo fizikalni, kemični in mehanski dejavniki okolja. Tako se zmanjšuje naravni prirastek ribjega življa, pojavlja se vedno več ribjih bolezni, odmirajo avtohtone vrste rib itd. Kljub intenzivirani produktivnosti skozi nenehno vlaganje ribjega zaroda v tekoče vode iz ribogojnic in izvajanju drugih ukrepov, kot so: stalno povečevanje varstvenih vodnih površin (rezervati, v katerih je ribolov prepovedan), vedno ostrejši omejitveni ukrepi pri izvajanju športnega ribištva, je stanje naših voda prišlo že do takšne stopnje, ki presega vse materialne in organizacijske sposobnosti ribiških družin.

Glede na obstoječe stanje je dolžnost družbe kot celote, da v proces družbene reprodukcije dejansko vključi varstvo voda in okolja kot enega osnovnih elementov za smotrno koriščenje prostora in naravnih virov. Organizacije združenega dela, posebej še vodnogospodarske organizacije, imajo dolžnost, da s pomočjo prostorsko planske in raziskovalne funkcije sistematično raziščejo in razrešijo stanje tehnoloških postopkov in razvojnih programov ter na tej osnovi opredelijo »zdravljenje« že močno načeti prostorske zmogljivosti.

Dosedanja investicijska politika, ki ni upoštevala neponovljivosti naravnih virov zaradi miselnosti, ki še vedno obstaja v marsikateri organizaciji združenega dela, da je razvoj proizvodjalnih sil možen tudi brez varstva okolja, ker je

to le pasivni element razvoja, ki ne prispeva k povečanju dohodka, ampak povzroča le stroške, je zmotna. Dejstvo je, da onesnaževanje rek in drugih vodotokov na našem porečju še narašča, da govorimo že o ekološki krizi nasploh, da se nahajamo v gospodarsko-ekonomski stabilizaciji in da mora biti vsem jasno, da brez zavestne akcije ne bo nikakršnega učinkovitega varstva narave in varčevanja s surovinami ter energijo. Potrebne so akcije za očiščenje voda in zraka. Pri tem ima velik pomen široka popularizacija ekoloških problemov in njihove rešitve.

V filozofiji in sociologiji so ekološke krize in njih posledice različno pojmovane. Kakorkoli se opredelimo, je prav gotovo, da je ekološko krizo pri nas in v svetu povzročila nagla industrializacija z znanstveno-tehnično revolucijo, ki ni v odnosu med človekom in naravo upoštevala harmoničnega odnosa za vzdrževanje ekološkega ravnotežja, pač pa je prevladala kapitalistična brezobzirna uporaba in trošenje surovin, energije, uničevanje rodovitne zemlje, onesnaževanje voda in zraka in ne nazadnje demografska eksplozija.

Ne glede na to in na preteklost nam ostajajo dejstva in ukrepanje za prihodnost. Naše ekološke razmere moramo reševati na naš samoupravni način in na osnovi socialistične ekološke koncepcije, ki je definirana v naši ustavi in ki jo deklariramo celo v bilateralnih sporazumih, saj onesnažena voda teče preko republiških in državnih mej in zato ne more biti lokalno suverena zadeva.

Tako lahko ponosno ugotovimo, da imamo vsa pozitivna zakonska določila in s tem pogoje, da očistimo naše okolje in ga zavarujemo. Potrebna je le še globoka osveščenost celotne naše samoupravne družbe in konkretne zavestne akcije.

Čeprav že vrsto let spremljamo onesnaženost naših voda in okolja, še vedno nimamo celovitega vpogleda v stanje na porečju Savinja-Sotla. Zato je na pobudo Zveze ribiških družin - Celje in na zahtevo vseh matičnih ribiških družin ZBOR DELEGATOV dne 24. junija 1982 sprejel sklep, da organizirano pristopimo k raziskavi celotnega porečja Savinja-Sotla in da izdelamo hidrobiološke ter hidrokemične analize kakovosti voda. Raziskovalni projekt je že v fazi

priprav in temelji na Zakonu o vodah, Zakonu o sladkovodnem ribištvu z upoštevanjem meril iz Uradnega lista SFRJ 6/78 in Uradnega lista SFRJ 8/78 ter bo zajel naslednje naloge:

- določitev onesnaževanja voda,
- določitev škodljivih snovi v vodi,
- določitev biološke značilnosti in zmogljivosti vode,
- določitev ribjih bolezni in klicenoscev,
- ocenitev zdravstvenih posledic onesnaženosti vode,
- ocenitev družbeno-ekonomskih posledic onesnaženosti vode.

Rezultati navedenih raziskav bodo temeljna izhodišča za učinkovitejšo izvajanje sanacij na našem porečju.

Naloge so obsežne in je zato organizacijsko kot finančno potrebno vključiti vse subjekte, ki so zakonsko odgovorni za upravljanje, gospodarjenje, nadziranje in varovanje naših voda in okolja.

Problemska konferenca, ki je pred nami, mora objektivizirati stanje in doprinesti k hitrejšemu razreševanju postavljenih splošnih ciljev:

- vzpodbuditi zavest, spremeniti miselnost in odnos do okolja;
- popularizirati probleme onesnaževanja voda in okolja, intenzivneje vključiti sredstva javnega obveščanja in vzgojno-izobraževalnih dejavnikov;
- poudariti odgovornost za poslednje izvajanje zakonskih določil vseh odgovornih subjektov, pospešiti aktivno vlogo javnih tožilstev, posebno k gre za očitne primere;
- prizadevati si za multidisciplinarnost pri razreševanju makroekonomskih stališč urbane sredine, upoštevanje pluralizem interesov, vendar izločiti nerazumevanje, ignorance in škodljive nasprotno interese;
- pristopiti h konkretnim akcijam.

Naloge, ki bodo sledile za izvedbo in dosego naštetih ciljev, niso lahke, vendar Komisija za varstvo voda in okolja pri Zvezi ribiških družin - Celje upravičeno pričakuje širši odziv družbene javnosti. Prav gotovo pa bodo rezultati problemske konference dobra podlaga za programske usmeritve, brez katerih ni uspešne sanacije za obvarovanje naših voda in okolja, o čemer bomo naše bralce še obveščali.

Logar Zdravko, ing.

Dopisujte v **Štórski ŽELEZAR**

Tudi ti objekti počasi izginjajo (Barič)

Krajevna skupnost Pod gradom

je po svoji legi primestna skupnost, ki meri 2020 ha in je po velikosti tretja KS v celjski občini. Tu živi okoli 3400 krajanov na izredno razgibanem terenu. Zaradi lažjega in boljšega dela v samoupravni in družbeno-politični dejavnosti je KS razdeljena na šest stalnih območij: Breg-Anski vrh, Polule, Košnica-Tremarje, Pečovnik ter Zgornji in Spodnji Zagrad. Na tem območju je okoli 200 gospodinjstev, največ krajanov pa združuje delo v celjskih organizacijah združenega dela. Čeprav v tej krajevni skupnosti ni večjih delovnih organizacij, ima to območje vendarle bogato zgodovino, saj se je uspešno razvijalo delavsko gibanje, že pred vojno je tu delovala Svoboda. Seveda je bil središče delavskega gibanja rudnik Pečovnik. Med najagilnejši člani delavskega gibanja je bil vse do odhoda v ilegalo junija 1941 sekretar mestnega komiteja KPS Tone Grčar. Ni naključje, da je bila prav na tem terenu 3. septembra 1939 ustanovljena Zveza delovnih ljudi Slovenije; niti ne, da se je kmalu po prihodu okupatorja tudi na tem terenu razmahnilo narodnosvobodilno gibanje. Se ena zanimivost: v juliju 1933 je bila v zapuščenem mlinu, pol ure hoda od rudnika, okrožna partijska konferenca, ki jo je vodil Miha Marinko.

Ta predel ima tudi svojo davno zgodovino, na Vipoti so namreč odkrili staro arheološko najdišče. Kamen iz rimskih časov je vzdian danes v hiši v Zidanškovi ulici; pod vrhom slemena so odkrili temelje rimske stavbe, v jami nekoliko niže rimske opeko in ostanke napisov. Navsezadnje pa ne smemo pozabiti, da so tu domovali celjski grofje. V hiši pri Steguju so si uredili dom krajanov, tu je zdaj središče vsega javnega delovanja v krajevni skupnosti. Tu je sedež krajevne skupnosti, v teh prostorih delajo družbeno-politične organizacije, tu ima svoj kotečič tudi Svoboda. Ta svoj dom so uredili s prostovoljnimi delom in z zbiranjem potrebnih sredstev.

Spominimo se zaslug tistih krajanov, ki se vedno odzovejo, kadar gre za reševanje skupnih problemov, kot so ceste, kanalizacija, napeljava telefonov, ureditev igrišča in še bi lahko naštevali.

Okoli štiri tisoč ur prostovoljnega dela so opravili, ko je šlo za modernizacijo cest in za kanalizacijo, v zadnjih dveh letih so dobili okoli 200 telefon-

skih priključkov. Globoko so morali poseči v žepe, pa niso godrnjali. Napredek je viden na vseh koncih. Žal se je zataknilo pri Komunalni skupnosti, ko je šlo za posodobitev cest in ulic. Se bo treba delati in odšteti marsikateriga tisočaka, ko bodo širili vodovodno omrežje, telefonsko napeljavo.

Svet za urbanizem in komunalno, Svet za socialno skrbstvo v povezavi z Rdečim križem in podmladkom te organizacije, povsod je razgibana dejavnost; tako pri mladinski organizaciji, pri Svobodi, pri gasilcih, povsod bi lahko s ponosom povedali, koliko aktivnosti je še za njimi in koliko nalog pred njimi.

Pri vsem tem ne moremo mimo važnega dejstva, da je v vso razgibano dejavnost v krajevni skupnosti domala vraščena tudi osnovna šola, saj ni priveditve ali proslave v krajevni skupnosti, kjer ne bi sodelovali šolski otroci. Vse večjo vlogo dobiva Svet za varstvo okolja in narave, zlasti v okviru hortikulturnih akcij. Veliko dela je v Svetu za kmetijstvo pri Socialistični zvezi. Na šoli imajo športno društvo, ki dosega zelo lepe uspehe; imajo pa še dvanajst interesnih krožkov, zlasti delaven je planinski krožek. Na šoli imajo dva pevka zbora.

V krajevni skupnosti Pod gradom praznujejo krajevni praznik šestnajstega septembra, v spomin na odhod štiriindevetih pečovniških rudarjev teden dni leta 1944 v partizane. Pred odhodom so porezali vse telefonske žice, nato so se lotili skladišč opreme in streliva; iz pisarn so pobrali pisalne stroje. Potem so v koloni odšli med borce za svobodo, v drugi bataljon Bračičeve brigade. Veliko bi imeli povedati aktivisti v družbeno-političnih organizacijah, člani svetov in skupščine krajevne skupnosti, veliko mladi, pa člani RK, Svobode in mladinske organizacije. Toda v glavnem smo predstavili to krajevno skupnost, ki po zaslugi delavcev v KS, SZDL, ZK, ZSMS, Svobodi in gasilskem društvu rešuje številne probleme kolikor mogoče dobro, čeprav je nekaj krajanov, ki poznajo bolj lastne interese in probleme kot probleme skupnosti.

Prepričani smo, da bodo tudi v prihodnje uspešno reševali številne naloge, ki stoje pred njimi, složno in povezano.

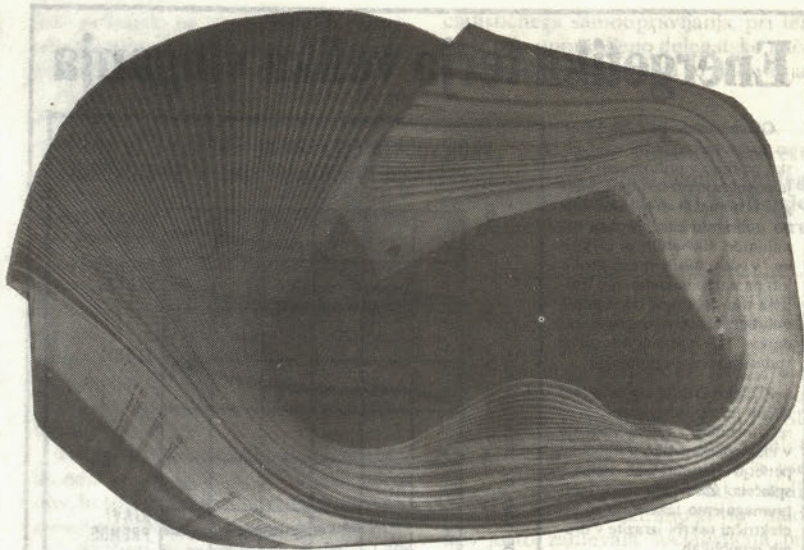
R. U.

SLOVENSKI ČASNIŠKI TISK

Prvi slovenski časnik so bile »Lublske novice«, ki so izhajale od 4. januarja 1797 do 27. decembra 1800. Drugi slovenski časnik so Bleiweissove »Kmetijske in rokodelske novice« (1843–1902). V revolucijskem razdobju – marčna rast – 1848/49 vzbustijo drug za drugim »Slovenski cerkveni časopis« (1848). Njegovo nadaljevanje sta »Zgodnja Danica« (1849–1902) in »Danica« (1903 do 1906).

Prvi slovenski izvenljubljski časopis so »Celjske slovenske novice« (1848 do 1849). Nato še poltednik »Slovenija« (1848 do 1850); naštevati bil lahko še: »Vedež«, »Pravi Slovenec«, »Ljubljanski časnik«. Potem so nastopili mladi: Levstik – Vilharjev poltednik »Naprej« (1863), v Celovcu Einspielerjev »Slovenec« (1865–67), v Trstu »Ilirski Primorjan« in »Tržaški ljudomil«. V kopici teh poskusov je uspel le mariborski »Slovenski gospodar« (1867–1941).

Od pasivnosti Bleiweissovih »Novic« zori Levstikov politični program v prvem slovenskem dnevniku »Slovenski narod« (1868 do 1945). Med kmečkim ljudstvom je sobojevnik tega dnevnika »Slovenski tednik« (1873–75). S »Slovenskim narodom« napredna vzporednica je bila goriška »Soča« (1871–1915). Po ljubljanskem zgledu »Rodoljuba« proti katoliškemu »Domoljubu« je izhajala »Nova Soča« (1889–1892), potem »Primorac« (1893 do 1915); v Celju »Domovina« (1891–1908), »Slovenske pravice« (1906), »Narodni list« (1906–1914) in »Narodni dnevnik«

S številkami obremenjen IBM trak (Barič)

(1906–1914). Podobno v Kamniku, Kranju, Novem mestu itd. Poznali smo Žerjav – Kramerjevo »jutro« (1920–1945), pa mariborski »Tabor« in mariborski večernik Jutra »Slovenca« ...

Proti »Rodoljubu« in »Domovini« se je pojavil pozneje »Domoljub« (1888–1943), namenjen kmetiskemu ljudstvu. Podobni tedniki so se pojavili v Celovcu, Novem mestu, Gornji Radgoni, v Prekmurju. V Trstu se je zasedel dnevnik »Edinost«, poudarek je na nacionalnem. Iz prvih socialističnih, delavskih organizacij je švignila iskra tudi na časniško polje. »Novi čas«, tržaški »Delavski list«, »Zora« in »Ljudski glas« pripravljajo pot socialističnemu časniškemu tisku.

»Delavec« (1896–1898) je bil prvi slovenski organ železničarskih strokovnih organizacij. Dunajska »Svoboda« in »Delavec« sta se povezala v prvi slovenski socialistični tednik. Njuno pot je nadaljeval »Rdeči prapor« (1898–1911), od 1895 do 1905 z dostavkom »Delavec«, glasilo jugoslovanske socialne demokracije. Tri mesece je izhajal kot dnevnik. V Idriji je vzniknil socialistični »Naprej«, (1903 do 1919), ki se 1909 preseli v Ljubljano. Njuno smer nadaljuje »Zarja« in »Naprej« (1917 do 1928). Njegova četrtkova številka izhaja kot tednik »Ljudski glas« (1922–1928). Glasilo slovenskih socialistov na Primorskem je tržaški »Delavski list« (1908–1909). V Mariboru zaživi »Enakost« (1920–1923), organ socialistične stranke Jugoslavije. Nadaljuje ga »Socialist« (1923–1925). Tudi »Delavska politika« (1926–1941), Ljubljana–Maribor je glasilo Socialistične stranke Jugoslavije. Ljubljanska »Zarja« brani Dr. Peričev socialist. politik (1922–1923). Vzgojno glasilo za proletarce je mesečnik »Svoboda« (1925–1927, 1929–1936). Poznali smo »Majski spis« in »Socialdemokrat«, slednji je bil organ Kmetijske delavske zveze v Ljubljani. Socialistična revija »Naši zapiski« (1902–1914) je bila tribuna vse slovenske svobodoljubne publicistike. Leta 1920 je pričelo v Trstu izhajati »Delo«, od 1921. organ Komunistične stranke Italije. Urejevala sta ga Ivan Regent in Jože Pertot, namenjeno je bilo komunistom Julijske krajine. Rojstvo »Ljudske pravice« pomeni 5. oktober 1934. Se bi lahko naštevali napredna glasila: »Bakla«, »Svoboda«, »Ujedinjenje«, »Proletarska mladina«, »Glas svobode«, »Svobodna mladina«, »Enotnost«, »Gruda«, »Književnost«, »Sodobnost«, »Akademski glas«, »Delavski obzorik«, »Mlada pota«, »Stara pravda«, »Slovenska zemlja«, »Kmečka sloga«, »Tabor«, »Delavski list«, »Slovenska mladina«, »Srednješolec«, »Naša žena«, vse v Ljubljani? v Trstu pa »Njiva«, v Kranju »Mladina«, v Mariboru »Neodvisnost«, v Murski Soboti »Mladi Prekmurec«. Ilegalni tisk KP Slovenije: »Celica«, »Rdeči prapor«, »Rdeči signali«, »Mladi komunist«, »Mladina«, »Mladi udarnik« in »Slovenski poročevalec«. Drugo obdobje je nastopilo v NOB, tretje pa po osvoboditvi. Konec decembra 1954 je v Sloveniji izhajalo 105 časopisov in 84 časnikov.

R. U.

VARČUJEM ŽE DOLGO

Komaj sem dopolnila eno leto, mi je stric podaril hranilno knjižico. Tako sem začela varčevati.

Ko sem nekoliko zrastle, sta me starša spodbujala, naj varčujem, ker mi bo še prav prišlo. Tako je vsota na knjižici vedno bolj rasla. Posebno so me spodbujale nagrade, da sem komaj čakala dan, ko sem s starši odšla v banko, kjer sem vedno dobila ali denarnico ali obsek za ključ; če ne drugega, pa vsaj nalepko.

Nekega dne, ko sem se zopet odpravljala v Celje, sem na svoje veliko začudenje in veselje dobila kar

dve veliki pikapolonici – hranilnika. Takoj sem začela vsak dan prositi in moledovati starše, naj mi dajo vsaj dinar. Tako sta bila hranilnika skoraj čez noč polna. Kmalu sta mi starša kupila še en hranilnik, ki sem se ga tudi razveselila.

Vendar sem kaj kmalu izgubila voljo do takšnega varčevanja. Zdaj hranilniki leže na polici, toda tudi zdaj jih od časa do časa »nahranim«. Z vstopom v šolo sem začela varčevati tudi v pionirski hranilnici. Če hočem varčevati, se moram odreči marsikateri slaščici, kar je nazadnje koristno tudi za zdravje.

Prepričana sem, da bom z varčevanjem zbrala dovolj denarja za pianino, na katerega tako rada igram.

Alenka Jovanovski, 3. a

Letna programska konferenca SZDL

16. novembra je bila v prostorih štorske osnovne šole programska konferenca frontne SZDL našega kraja. Ob še dveh članih jo je kot del. predsednik vodil tovariš Zelič. Na dnevnem redu so bila poročila vodstvenih organov organizacije, razprava in sprejetje programske usmeritve aktivnosti SZDL v naslednjem letu. Žal se je konference udeležilo od 70 vabljenih delegatov le 29. Kot predstavnik SZDL priobčujem poročilo predsednika KK SZDL Zlatka Leskovska v celoti:

Tovarišice in tovariši!

Končuje se enoletno programsko obdobje našega dela in prav je, da se pogovorimo o našem bolj ali manj uspešnem delu. Trdim lahko, da je bilo obdobje, ki je za nami, zelo razgibano, saj smo opravili volitve, izglasovali smo samoprispevek in še nešteto manjših aktivnosti, ki so ravno tako pomembne za delavce in občane. Vsaka od teh aktivnosti je potegnila za sabo veliko število dogovorov in akcij, odpoovedovanje posameznikov in kar je najvažnejše, saj nam vsako opravljeno delo daje več izkušenj, smo akcijsko močnejši in mobilnejši.

Tovarišice in tovariši!

Pogoji in razmere, v katerih živimo in delamo, so se bistveno spremenili, zato je potrebno nenehno imeti pred očmi aktualni družbeni trenutek. Karakteristični za čas so zaostreni mednarodni pogoji, težke notranje gospodarske razmere in dejstvo, da smo prišli v obdobje, ko bo potrebno uokviriti skupno, splošno in osebno porabo. Težko dojemamo in se privajamo na dejstvo, da se moramo obnašati drugače kot doslej, da ne smemo več porabiti kot ustvariti. Sedaj je čas, da dokažemo, da smo se sposobni opreti na lastne sile, na delo in ustvarjalnost vsakogar in vseh. Zavedati se moramo dejstva, da nam restriktivni pristop lahko pomaga pri odpravljanju nekaterih trenutnih problemov in da je ena od oblik za izboljšanje razmer na področju uspešnega gospodarjenja. Sedanji izjemni ukrepi so parcialni, a so nujni. Niso razveseljujoči, niso udobni, ampak vseeno moramo sprejeti, kar smo v tem trenutku sposobni storiti.

Zavedamo se, da so ti ukrepi kratkoročnega značaja, in da nam v dolgoročnih naporih za stabilizacijo lahko predvsem pomaga naš preudarnjši, odgovornejši odnos do dela in sredstev in pa krepitev sistema socialističnega samoupravljanja.

Predsedstvo KK SZDL je v preteklem obdobju imelo 9 sej. Obravnavali smo naloge in dogovore, sprejete na prejšnji volilni konferenci. Na tej konferenci smo tudi zapisali in se dogovorili, da bo naše delo kolektivno. Žal moram ugotoviti, da nam v tem obdobju ni v celoti uspelo uveljaviti kolektivnega dela znotraj predsedstva. Takšna metoda dela je nujna z vidika večje demokratičnosti dela, kvalitetnejšega opravljanja nalog in razbremenitve posameznikov. Ravno tako mora priti bolj do izraza frontno usklajevanje vseh subjektivnih sil.

Ko na današnji programski konferenci ocenjujemo realizacijo načrtanega programa dela, moramo izpostaviti naloge, ki nam jih ni uspelo v celoti rea-

lizirati. Uresničevanje zakona o stanovanjskem gospodarstvu prenašamo na prihodnje leto, kajti na skupnem sestanku s predsedniki HS nismo uspeli doseči soglasja k pristopu organiziranja skupnosti stanovalcev. Vzrok za to so zelo slabe izkušnje prebivalcev Štor z odnosov SSS do tega območja. Že nekaj let nazaj je ostalo zelo veliko število odprtih nerešenih vprašanj, na katere bi moral dati odgovor predstavnik SSS, ki pa se sestanka ni udeležil.

Ravno tako še ostaja za naslednje leto aktivnost pri delu s sekcijami. Poiskati moramo pravilno metodo pristopa in doseči namen, da sekcija postane najširša možna oblika demokratične javne razprave; oblika dela, pri kateri so predvsem občani sami vključeni v proces izražanja interesa in odločanja, pri čemer sem poudaril v uvodu, da so volitve in referendum spadale med glavnejše aktivnosti in smo zanje porabili največ časa in dela.

V letu 1982 smo izvolili delegate v tretje mandatno obdobje in se zavedamo številnih pomanjkljivosti pri uveljavljanju delegatskih odnosov v prejšnjem mandatnem obdobju. Gre za vprašanje nesklepčnosti sej skupščine, posebno velja to za skupne SIS. Pojavlja se premajhno udeleževanje sej delegacij v KS, neodgovornost delegatov, večkrat pa je še prisoten problem nerazumevanja gradiv.

Kljub navedenemu in kljub dejstvu, ki ga očitno še nismo zadosti spoznali, da na skupščinah odločamo o izjemno obsežnih sredstvih in o našem skupnem standardu ter razvojnih možnostih, je zavzetost in množičnost v večini skupščin zaskrbljujoče. Se vedno je odločno premalo iniciative, s katero bi delovni ljudje in občani preko dogovornih oblik samoupravnega odločanja resnično reševali vsa tista vprašanja, ki aktualizirajo današnji trenutek in hitijo k jutrišnjemu cilju.

Nujno so potrebne temeljite analize v uveljavljanju delegatskih odnosov, tako negativnih kot pozitivnih, kajti le tako bomo lahko dobre strani ohranili, negativne pojave pa dogovorili. Pomembno mesto v naši aktivnosti mora najti izobraževanje delegatov, izvoljenih na zadnjih volitvah.

Po zagotovitvah DU, da bodo izobraževanje vpeljali, se nismo sami organizirali in sami izpeljali izobraževanja. Zavedati pa se moramo, da je izobraževanje važen faktor, ki poleg odgovornosti in pripravljenosti delegatov daje organizacijo za boljše samoupravno odločanje.

Aktivnosti v času priprave na referendum in ob izvedbi referenduma samega so bile zadovoljive. Uporabili smo informiranje v obliki zbora občanov po območjih. Omenili smo, da so bili krajani o programu samoprispevka pravilno in zadovoljivo obveščeni, zato je bila tudi udeležba na glasovanju zadovoljiva. Odločitev pa je bil izraz posameznika, njegove volje in pripravljenosti se solidarno vesti do ostalih občanov.

Informiranje znotraj KS iz manjših sredstev občine Celje je zadovoljivo. Vendar bo potrebno poiskati še dodatne oblike informiranja občanov, tako da bi bili vsi temeljito seznanjeni o problematiki v naši KS.

Preden zaključim s poročilom, se mi zdi potrebno, da se vsem, ki so pomagali pri realizaciji našega programa in bili aktivno vključeni v akcijah, zahvalim,

ostale pa pozivam, da svojo aktivnost povečajo tako, da bomo lahko razvili in poglobili vsa tista načela ter konkretne oblike in metode dela, ki odpirajo nove in še bolj učinkovite možnosti političnega in samoupravnega delovanja najširših ljudskih množic in usklajeno akcijo vseh organiziranih socialističnih sil.

V razpravi so se delegati zavzeli za rešitev še mnogih problemov, ki tarejo našo KS. Se bolj se moramo potruditi za vzpostavitev kontaktov z ljudmi, k čemur morajo največji delež prispevati pododbori SZDL, pa tudi druge DPO. Posebej je bila razprava o potrošniških težavah v Štorah ter neresničnih informacijah v medijih javnega obveščanja v zvezi s potrošništvom. Sicer pa je o tem razpravljala vodilna struktura štorske krajevne skupnosti z glavnimi tovariši iz občine v razgovoru pred dvema tednoma pri nas (ti razgovori so tradicionalni). Da bi zajezili nepotrebno ustvarjanje zalog nekaterih prebivalcev kraja ob sočasnem pomanjkanju pri drugih,

bolj discipliniranih in starejših, je konferenca sprejela sklep, da občinski organi na osnovi spisov potreb po družinah rešijo ta »vozel«.

Za ostarele občane kraja so v tem času, ko tole pišem, že posredovali spisek trgovinam in bodo lahko starostniki dobivali »kritične« artikle brez čakanja.

In kakšna je programska usmeritev krajevne SZDL v prihodnjem letu?

- Stabilizacijska prizadevanja,
- krepitev frontne vloge SZDL,
- aktivnost delegatskega sistema in deleg. odnosov,
- reševanje komunalne problematike in referendum programa,
- organiziranje samouprave stanovalcev,
- obravnava življenjskih pogojev in socialističnih vprašanj krajanov,
- aktivnost sekcij,
- področje SLO, DS,
- prosti čas občanov,
- priznanja in proslave,
- naloge iz aktivnosti republ. in občinske SZDL.

Jok

Predstavljamo vam

Kuković Branko je zaposlen v TOZD vzdrževanje, kjer opravlja dela in naloge vzdrževanja strojev in naprav ter ostala ključavničarska dela. Letos je zastopal našo DO na zvezni MDA »Vlasina 1982« z MDB Miloš Zidanšek iz Šentjurja v drugi izmeni in prejel za svoje odlikovanje na akciji značko udarnika in priznanje.

Vprašali smo ga, kaj je njegova brigada delala v Vlasini. Odgovoril nam je: »Naša MDP kot tudi druge smo se trudili, da pogozdimo čim večje površine, in sicer s smreko in bori. Dnevi so si bili podobni, vstajali smo zgodaj, ob 4. uri in smo se vozili na traso z avtobusom, s katerim je vožnja trajala dobri dve uri. Že na poti in na samem delovišču je bilo zelo živahno; takrat ko smo bili najbolj utrujeni, smo zapeli, da se je razlegalo daleč naokrog. Tudi ko smo se vračali izmučeni, nam ni zmanjkalo volje do šale, smeha in pesmi.

Naša brigada je bila zelo aktivna v društvenih aktivnostih, prirejala je proslave in družabne večere. Samoiniciativno smo brigadirji organizirali tudi udarni dan, to je bilo

22. julija, ravno na Dan vstaje slovenskega naroda in dosegli najlepše uspehe, saj smo dosegli 317 procentno normo.

Zaradi odličnih rezultatov na trasi, velikega sodelovanja pri družbenih aktivnostih in za posebne zasluge pri krepitevi bratstva in enakosti je naša brigada prejela »trak akcije«, najvišje priznanje v Srbiji, Goranovo plaketo, prehodno zastavico akcije in predlagana je bila za najvišje priznanje mladinskega prostovoljnega dela v Jugoslaviji, plaketo Veljka Vlahovića.

Kaj ti misliš o mladinskem prostovoljnem delu?

»Čeprav postaja mladinsko prostovoljno delo vse bolj pomembno, se premalo zavedamo, da takšno delo predstavlja in dokazuje pripravljenost mlade generacije, da na prostovoljni osnovi pomaga graditi in utrjevati materialno osnovo naše družbe na kar najbolj human način.«

Ali imate mladi težave z odhodom na MDA?

»Spremeniti je potrebno napačno mišljenje o brigadirjih in brigadirskem življenju, ki ga imajo nekateri ljudje, zaradi katerih nastanejo problemi za odhod na MDA.

V brigadi se ne samo dela, ampak se v prostem času prirejajo razni krožki, proslave, kulturni programi; skratka, kuje se bratstvo in enakopravnost, tovarštvo in humanost pri mladih.«

Ali želiš naprej sodelovati na MDA?

»Vsekakor še želim sodelovati na MDA, če mi bo delovna organizacija to omogočila.«

Tovarišu Kukoviću smo čestitali za pridobljene uspehe v MDB in mu zaželeli, da bi še naprej aktivno sodeloval v MDB in da bi uspehi bili vedno na visoki ravni, in v MDB in v delovni organizaciji.

OO ZSMS TOZD
Vzdrževanje

Iz krajevnne skupnosti

5. seja sveta skupščine

je bila v četrtek, 28. oktobra, v večernih urah. Na njej so delegati razpravljali o sedmih točkah dnevnega reda, in sicer: imenovali so delegata v skupščino Temeljne skupnosti za železniški in luški promet, dogovorili so se o višini prispevka za izdajo komunalnega soglasja, obravnavali so program komunalne dejavnosti za leto 1983 in obenem poslušali poročilo o ostavitvi iste dejavnosti v letošnjem letu. Kot prvi je poročal Vlado Novak, ravnatelj OŠ Store, o programu šole v tem letu in spremljajoči problematiki.

Na solah v Štorah, Teharjah, Svetini in Kompolah poučuje 44 učiteljev, skupaj zaposlenih je 63. Štorska šola premore 18 oddelkov, kompolska 4, svetinska 2, šola v Teharjih pa je letos brez oddelka. Predvsem na štorski šoli imajo dopolnilni pouk za slabše učence in dodatni za boljše. V šoli je razvejana samouprava in ta obsega 30 krožkov v 60 skupinah. Znano je vzorno sodelovanje šole z Železarno in krajevno skupnostjo, saj si nobene proslave ali manifestacije v kraju skoraj ne moremo zamisliti brez sodelovanja pionirjev in mladincev OŠ. Posebna komisija dela na usmerjanju učencev v šole in poklice, slabše učence ima na skrbi pedagog. Velik pomen dajejo prometni varnosti, SLO in DS (planinski taborniki, strelci, organizacija patrolnih pohodov), otroke vsako leto zdravstveno pregledajo. Če omenimo še sprotno izobraževanje učiteljev, nameščenega socialnega delavca, šolsko knjižnico, lahko res zaključimo, da je standard štorske OŠ visok.

Vendar imajo tudi probleme, ki se posebej letos kažejo v otežkočenem poslovanju. Z ogrevanjem so bile težave že lani zaradi zastarelosti opreme. Štorska šola postaja tesna, že gotovi načrti dograditve ležijo na policah; kdo ve, kako dolgo bodo še!

Ob zaključku tedna požarne varnosti je bila v štorah uspešna vaja civilne zaščite s sodelovanjem pripadnikov Narodne zaščite. Na seji sveta je predsednik komiteja SLO in DS KS Store, tovariš Janžekovič, poročal o akciji.

In katera investicijska vlaganja se predvidevajo za komunalno dejavnost v naslednjem letu? Predlog, podan na seji, je bil takle:

- razširitev pokopališča Teharje,
 - ureditev pročelja pokopališča Kompole,
 - rekonstrukcija ceste v Stražo,
 - rekonstrukcija ceste v Golovec,
 - komunalna ureditev v Dragi,
 - ureditev ceste Odcep proti Bosjanu (od gl. ceste na Pečovje),
 - ureditev škarpe za staro osnovno šolo,
 - plaz nad kegljiščem,
 - pešpot SKIMC - Železarna,
 - položitev kanalov v Prožinski vasi,
 - vodovod Zagaber,
 - škarpiranje potoka (poškodbe ob neurju),
 - ureditev parka ob OŠ - 88 dreves.
- Predračunska vrednost navedenega je 3,14 milijona dinarjev. Ob razpravi po predloženi tabeli vlaganj v komunalna dela v letu 1983 so se člani sveta izrekli za PARCIALNO, BOLJ VZPOREDNO RAZVIJANJE OBMOČIJ KS.

Jok

skem prostoru (telovadnici) šole, kjer je 450. otrokom in številnim starejšim krajanom spregovoril ravnatelj OŠ, tovariš Vlado Novak. Opisal je zgodovinske trenutke, ki nas Jugoslovane spominjajo rojstva nove domovine, težaven čas obnove ter boj za boljši jutri mladega rodu. Prisotni smo v programu proslave poslušali lepo petje obeh zborov, deklamacije, nastop članov dramske sekcije, glasbenikov in še mnogo lepega. Vrhunec proslave je predstavljala svečana prisega pionirske organizacije, ki so jo za predsednico PO Ivan Cankar, Doberšek Andrejo, ponavljali dosedanji cicibani. Starejši pionirji so »novopečenim« zavezali

Proslava 29. novembra

Vsako leto ob Dnevu republike priredijo učenci in učitelji štorske osnovne šole slavnostno proslavo, ki je vselej povezana s sprejemom cicibanov (učencev prvih razredov) v pionirsko organizacijo. Na prireditve vedno povabijo starše, predstavnike krajevnne skupnosti in Železarne, krajevne družbeno-politične organizacije, itd.

Tako smo se tudi letos na dan pred 29. novembrom zbrali v večnamen-

Cicibani so postali pionirji

rdeče rute okrog vratu, jim nadedli modre kape s pionirsko značko, nato pa smo vsi skupno zapeli pionirsko himno »Mi smo slovenski pionirji«. Proslava je bila tako končana. Pričujoče poročilo je skoraj suhoparen spis, vse podobne prireditve v režiji štorske OŠ so mnogo

bolj zanimive, kot se jih da opisati. V enem prihodnjih člankov bom bralcem Železarja predstavil široko zastavljeno in razvejano aktivnost kolektiva štorske osnovne šole.

Jok

Komemoracija

Prvega novembra praznujemo dan mrtvih. Spomnimo se umrlih svojcev in vseh tistih, ki so padli med II. svetovno vojno za svobodo. Že nekaj dni pred praznikom očistimo in okrasimo grobove z jesenskim cvetjem. Prd spomeniki padlih borcev pa se vrstijo žalne svečanosti.

Tudi na Osnovni šoli Store smo se zbrali v petek, 29. oktobra, ob

12.30 uri pred šolo, kjer je spominska plošča padlim partizanom. Že prej smo prižgali svečke in prinesli cvetje. Na komemoracijo so prišli tudi drugi preživeli borci iz Štor. Naš šolski pevski zbor je zapel pesem, nato pa je predstavnik Zveze borcev spregovoril v spomin na padle partizane. Sledil je kratek recital, ki so ga izvedli učenci višje stopnje. Z minuto molka smo počastili spomin na padle.

Janja Judež, 7. a

ZBIRAJMO ODPADNE SUROVINE

Tudi industriji papirja primanjkuje surovino, zato smo se učenci naše šole odločili, da bomo zbirali odpadni papir. Zbiranja smo se lotili prav vsi - od najmlajših do najstarejših. Zjutraj lahko vidite otovorjene učence, kako se pomikajo proti šoli. Na koncu učilnic iz dneva v dan rastejo kupi starega papirja, ki ga ob petkih zbiramo v pri-

tličje, kjer ga tovarišica namestnica ravnatelja stehta, rezultate pa zabeleži v posebno razpredelnico. Zelo smo veseli, kadar vidimo v pritličju na razpredelnici, da ima 3. a veliko starega papirja. Na koncu leta smo prijetno presenečeni, ker dobimo denar za izlet. Zelo se trudimo, da bi zbrali čim več papirja.

Ne varčujemo pa samo s papirjem, ampak tudi z energijo. Če gorijo luči, jih ugašamo; če brez vzroka teče voda, jo zapiramo. Tudi na učbenike pazimo, da jih na koncu leta vrnemo dobro ohranjene.

VARČUJMO VSI IN POVSOD!

Miran Bukovšek, 3. a

Nekaj zanimivosti

Eden najpomembnejših slovenskih jezikoslovcev novejšega časa, Fran Ramovš, je umrl 16. septembra 1952, star 62 let. Znana je njegova Kratka zgodovina slovenskega jezika, potem Brižinski spomeniki (skupaj z M. Kosom), Dialektološka karta slovenskega jezika; leta 1935 je z A. Breznikom pripravil Slovenski pravopis, sodeloval pa je tudi pri izdaji prvega povojnega pravopisa ter bil redni profesor za historično slovnico na ljubljanski univerzi. Bil je član in predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki je bila ustanovljena po njegovem prizadevanju. Velike so njegove zasluge za slovensko univerzo, za Akademijo znanosti in umetnosti ter za znanstveno društvo za humanistične vede.

Na predlog vodstva KP SZ je bil 22. septembra 1947 na Poljskem ustanovljen Informacijski biro komunističnih in delavskih strank (kominform, informbiro, IB) kot mednarodno sodišče za izmenjavo izkušenj in koordinacijo delovanja včlanjenih partij.

V Bosanskem Petrovcu se je 25. septembra 1942 začel kongres partizanskih zdravnikov, ki so razpravljali o organizaciji sanitete v partizanskih enotah in na osvobojenem ozemlju.

Partizani so 23. septembra 1942 sestrelili prvi nemški bombnik v Sloveniji.

Revolucionar in publicist Ivan Regent, rojen v Trstu 1884, je umrl 26. septembra 1967 kot najstarejši slovenski komunist ob svoji smrti. Bil je med ustanovitelji komunistične partije Italije. Urejeval je Delavski list, leta 1920 pa je ustanovil in urejeval napredni časopis Delo. V letih 1923-27 je bil sekretar pokrajinske organizacije KP za Julijsko krajino. Do leta 1944 je bil v emigraciji v SZ, po vrnitvi v Jugoslavijo pa je leta 1945 postal član CK ZK Slovencev. Na V. kongresu je bil izvoljen za člana CK KPI. Bil je tudi poslanec republiške in zvezne skupščine in minister v vladi SR Slovenije. Sodeloval je pri tedniku Edinost. Leta 1927 je moral pred fašisti emigrirati v Jugoslavijo. Oktobra 1929 je bil izgnan iz Jugoslavije, šel v Pariz in leta 1930 prek Berlina v Moskvo, kjer je bil do leta 1932 zastopnik italijanske Rdeče pomoči. Avgusta 1952 je bil izvoljen za predsednika Svobode. Urejal je »Socialistični misel«. Leta 1954 je bil odlikovan z Redom junaka socialističnega dela.

Na Dunaju je 26. septembra 1802 umrl svetovno znani znanstvenik slovenskega rodu Jurij Vega, star komaj 48 let. Njegovo najpopolnejše in najbolj znamenito delo je Popolna zbirka desetdecimálnih logaritmičnih tablic, ki je izšla leta 1794.

Šport in šah

DELOVNA KONFERENCA TVD PARTIZAN - KOVINAR

V petek, 22. oktobra, se je na delovni konferenci sestalo vodstvo TVD Partizan - Kovinar Štore. Namen srečanja je bil dogovoriti se o občnem zboru društva, ki bo v prvi polovici decembra, pogovoriti se o nekaterih slabostih, ki spremljajo delo društva, predlagati oblike izbire novih kadrov za vodstvo sekcij in društva v prihodnjem mandatu itd.

Povzemam najnovejšo misli iz poročil predsednika tovariša Kaluže in tehničnega sekretarja Tineta Vebra ter razprave udeležencev konference.

Ze iz uradnega poročila je bilo slišati, da je kljub sorazmerno visoki aktivnosti, številčnosti in kakovosti še vedno prisotna v organiziranosti prevelika zaposlenost nekaterih ljudi, da splošna dejavnost vodstvenega kadra ni zadovoljujoča. V času pred nami, ko se bomo morali še bolj stabilizacijsko obnašati kot doslej, čeprav je celotno denarno poslovanje društva usmerjeno v varčnost, ne smemo dovoliti, da pade aktivnost.

Tovariš Veber je zadel v srž problematike, ko je omenil dve stvari, ki jih je v bodoče treba »zdraviti«, in sicer:

- številčna in aktivna vrsta cicibanov, organiziranih v oddelku splošne vadbe in pod vodstvom sposobnih vaditeljev, se z vpisom v I. razred osnovne šole enostavno »izgubi« - potrebno je torej slediti razvoju in zadržati v društvu vso to armado najmanjših;

- potrebno je več sodelovanja na vseh relacijah, stiki med sekcijami in aktivni so slabi, poživiti je treba tudi kontakte vodij sekcij z izvršnim odborom in obratno.

Kot je znano, se sekretariat sestaja vsak četrtek in tam vedno dobrodošli predsedniki oz. predstavniki sekcij s svojim problemi. To se je s časom pokazalo kot dobra oblika povezave. Glavne točke programa dela TVD Partizan - Kovinar, ki jih je po predlogu tehničnega sekretarja sprejela delovna konferenca in ki naj bi bile poudarjene v programu bodočega vodstva, izvoljenega na občnem zboru, naj bi bile:

- zadržati čim več ljudi v vrstah Partizana in sproti pridobivati nove člane;
- strokovne delavce še naprej izpopoljevati in vzgajati amaterski strokovni kader;
- vzgojo cicibanov usmerjati, »spremljati« otroke tudi v šolski dobi, zadržati čimveč mladih v društvenih vrstah;

- dajati poudarek osnovni telesni vzgoji, kvaliteta naj raste vzporedno (člani mladinci, pionirji v eni panogi);
- po že uspešnem startu letos ponovno oživiti nogomet v kraju, za kar so dani vsi pogoji;

- organizirati obnovitvene seminarje za vaditelje (smučanje, judo itd.);
- usklajevati programe in iskati dogovor z vsemi drugimi organizacijami v kraju, tovarno, krajevno skupnostjo itd.;

- nadaljevati s tradicijo raznih prireditvev (proslava 25. maja, igre spretnosti v Laški vasi, nogometni turnir v Kompolah itd.);
- ojačati propagandno dejavnost.

V razpravi so sodelovali: Veber, Kaluža, Ocvirkova, Rozman, Sivka, Kranjc, Čagalj, Skoberne, Bokšanova, Golob in Kragelj. Jok

Tudi kegljanje na asfaltu ima precej privrženecv (Stane)

SREČNO 1983

ŽELIJO ČLANI TVD PARTIZAN

REKREACIJA

V dneh 11. 11. in 18. 11. 1982 se je v posebni sobi doma upokojevcev odvijalo odprto prvenstvo v šahu. Kljub predhodno velikemu številu prijavljenih, se je tega tekmovanja udeležilo le 10 šahistov.

Da pa je tudi z majhno udeležbo tekmovanje zanimivo, smo se prepričali na tem tekmovanju. Vse do zadnjega kola ni bilo jasno, kdo bo osvojil naslov najboljšega šahista ZŠ. Kljub izenačenosti tekmovalcev je po pričakovanju prvo mesto osvojil Karel Janežič, ki je že vrsto let eden naših najboljših šahistov.

VRSTNI RED:

1. Janežič Karel	8 točk	6. Motoh Anton	4 "
2. Bogataj Janko	7 "	7.-9. Čagalj Josip	3 "
3.-4. Jager Vinko	6 "	7.-9. Horvat Milan	3 "
3.-4. Pišek Andrej	6 "	7.-9. Sebič Leopold	3 "
5. Nečemer Boris	5 "	10. Strniša Stanko	0 "

KOŠARKA

V mesecu oktobru in novembru se je v telovadnici TVD Partizan na Lipi odvijalo medobratno tekmovanje v košarki. Nastopilo je 9 ekip in 93 posameznikov. Skupaj je bilo odigranih 35 dvobojev, na katerih so se ekipe potegovala za čim boljšo uvrstitev. Po pričakovanju je prvo mesto osvojila ekipa komerciala, ki pa je imela v svojih konkurentih dostojne nasprotnike.

Razveseljivo je, da ima poleg nogometa, kegljanja in odbojke tudi igra pod koši med železarji vedno več privrženecv.

KONČNI VRSTNI RED:

1. Komerciala	343:169	16 točk
2. KKO	161:125	10 "
3. Skupne službe	187:148	9 "
4. MO	199:195	8 "
5. Elektroenergetski	203:159	8 "
6. Livarna	188:236	7 "
7. Valjarna	142:154	5 "
8. Mehanična	100:199	0 "
9. TT	75:199	0 "

KEGLJANJE

Na trosteznem kegljišču na Lipi je bilo v mesecu novembru medobratno tekmovanje v kegljanju na 60 lučaje. Tega tekmovanja se je udeležilo 81 tekmovalcev in 11 ekip. Ze iz rezultatov vidimo, da je kegljanje zelo kvalitetna panoga, ki privablja iz leta v leto več privrženecv.

REZULTATI - EKIPNO NA 60 LUČAJEV:

1. Elektroenergetski	kegljev	2. Livarna	kegljev
Centrih Milan	261	Grubenšek Franc	280
Rožman Dušan	259	Skoberne Franc	270
Šoštarčič Srečko	252	Gračner Ivan	233
Čagalj Josip	248	Pipinič Jože	231
Đuričič Dušan	245	Drobne Albin	224
Kresnik Janez	218	Šlatau Jože	213
3. Mehanična	kegljev	4. KKO	kegljev
Felicijan Miran	272	Butinar Darko	259
Klinar Božo	261	Mogelnicki Niko	245
Lubej Ciril	258	Pumgeršek Jani	234
Doberšek Peter	232	Belak Jože	227
Kukovič Branko	206	Golob Jože	225
Starlekar Franc	201	Renčelj Zlatko	217
5. TT	kegljev	6. MO	kegljev
Salobir Zdravko	252	Kačičnik Drago	239
Strniša Franc	248	Kačičnik Alojz	218
Sivka Drago	244	Krmuzelj Darko	218
Arzenšek Franc	217	Bobek Mirko	209
Urbanc Alojz	217	Antlejš Vojko	202
Zupanc Drago	215	Perper Franc	200
7. Jeklarna	kegljev	8. Skupne službe	kegljev
Filipič Drago	233	Štante Rudi	256
Manojlovič Gojmir	222	Kavka Marjan	247
Poulanski	210	Čagalj Silva	196
Đurič Sretko	217	Drobne Zdenka	192
Dijaci Ciril	201	Pušnik Karel	186
Fendre Emil	183	Renčelj Miran	185
9. Transport	kegljev	10. Komerciala	kegljev
Vrečar Franc	208	Srdič Vlado	260
Ramšak Srečko	169	Kavka Aleš	230
Horvat Milan	162	Lončarič Živko	160
Pavlič Alojz	160		

Tekmovalci, ki so se plasirali med petnajsterico, so se pomerili na 150 lučaje v prvaka Železarne Štore.

(Nadaljevanje na 14. strani)

Oživljanje štorskega nogometa

Ustavimo se uvodoma najprej ob športu nasploh. Ne ob vrhunskem, poklicnem, temveč ob tistem športu, ki je nam blizu, ob katerem krajani Štor in okoliških krajev živimo; ponekod bolj, drugod manj organiziran, pa spet drugje povsem spontan, samonikel. Pri tem se mi je utrnila misel, ki je tako celovita in času primerna, da je vredna naše pozornosti. Pa pogledimo za kaj gre.

Športna aktivnost delavca - samouravljalca krepi v njegovem telesnem ustroju vzdržljivost, moč, brzino presoj, okretnost za še kakšno prvinjo. O tem, kaj pomeni takšna psiho-fizična sposobnost krajana ob naravni nesreči, v splošnem ljudskem odporu, pa ob preteči nevarnosti na delovišču, ne gre zgubljati besed. Vsi pa tudi vemo, kaj pomeni baviti se s športom za sam človekov organizem.

Ko takole zrem v stadion na Lipi, se nehote v mislih povrnem v tisti davni čas pred mnogimi leti, ko nismo imeli vsega tega, kar je danes zgrajenega, ko so po makadamskih cestah vozili redki avtomobili in se je v Evropi šele pojavila televizija. Kaj neki nas je takrat združevalo? Kje je zdaj tisto gonilo, ki je tedaj v nas krepilo ljubezen in voljo do nogometa? Starejši in manj starejši krajani se gotovo še spominjate nekaj tega, kar se je takrat dogajalo na starem igrišču v Štorah, ki ga zdaj ni več. Tedaj je tam obstajal NK Kovinar - Štore, ki je dostojno predstavljal naš kraj in železarno na različnih tekmovanjih in turnirjih.

Danes je zadeva drugačna. Tokrat imamo društvo »Partizan-Kovinar«, ki

je sicer zasnovan na širši športni dejavnosti in rekreaciji, in prav je tako. Naj bo prvo in drugo domena slehernega izmed nas! Vendar glede nogometa v Štorah ne moremo in ne smemo biti zadovoljni. Ta je pretekla leta pri nas povsem zamrl. Letos so se stvari vendarle pričele premikati. Skupini nogometnih zanesenjakov, ki se ne morejo sprijazniti z dejstvom, da v Štorah ni pravega nogometa, gre pripisati ponovno oživljanje te zvrsti športa pri nas. Zavedajo se, da bo treba pričeti vse znova. Zato so izvolili odbor nogometne sekcije, ki bo delovala v okviru Partizan-Kovinarja. Ta odbor si je zdaj zastavil dokaj smel načrt. Prvi rezultati, čeravno skromni, so že tu. Najprej so osnovali nogometno zvezo, ki jo sestavljajo poleg dveh ekip KS Štore še ekipe sosednjih KS. V spomladanskem delu naslednjega leta bodo v to zvezo vključili kakšno ekipo ali dve še iz nekaterih drugih krajevnih skupnosti. Prava osnova za bodoče delo pa bo organiziranje pionirske vrste Štor, ki bo pričela z delom ravno tako spomladi prihodnjega leta. Pristop k uresničitvi tega vprašanja je nazakal, da bi za določeno sistemsko delo potrebovali usrežen trenerski kader. Zato je bil sklenjeno usposobili tri trenerje, ki bi potrebno trenersko znanje pridobili na seminarju za usposabljanje nogometnih trenerjev. Lepo zastavljeno, temu ne gre oporekati, mar ne?

Pa se spet vrnimo na jesensko tekmovanje v nogometu, ki se je odvijalo med krajevnimi skupnostmi. Uspeh oz. vrstni red posameznih ekip je sledeč:

TABLICA:	točk
1. Štore mladi	5 5 0 0 24:3 10
2. Kompole	5 3 1 1 12:6 7
3. Štore veterani	5 3 0 2 17:11 6
4. Svetina	5 3 1 2 14:13 5
5. Pečovje	5 1 0 4 6:22 2
6. Prožinska vas	5 0 0 5 3:21 0

Sportno obnašanje igralcev nastopajočih ekip je bilo na solidni ravni. Okrepiti pa bi kazalo na pomlad, ko se bo za zadeva nadaljevala, sodniški kader, saj so bile tekme igrane brez pomožnih sod-

nikov. Nekaj več skrbi bi bilo treba posvetiti tudi pripravi travnate površine. Iz podanega je moč sklepati, da je zanimanje za nogomet veliko, da se naposled nogomet v Štorah vendarle prebujaja iz večletne umrtičnosti. Pa tudi finančna sredstva za nadaljnje delo se bodo bržkone našla.

Ne dovolimo torej, da bi objekt na Lipi, katerega smo svoj čas s tolikšnim trudom in udarniškim delom gradili, zdaj še naprej sameval!

Viktor Jager

Šah

V mesecu novembru letos je bilo izvedeno odprto individualno prvenstvo železarne v šahu. Igralni čas je bil dvajset minut na padec zastavice.

Tekmovanje je potekalo nemoteno. Na turnirju je zmagal Janežič, DS ko-

merciala. Presenetljivo dobro so se plasirali: Bogataj Janko, ki je zasedel drugo mesto, in Pišek Andrej ter Jager Viktor, ki sta delila tretje in četrto mesto.

Končni vrstni red je naslednji:
1. Janežič 8; 2. Bogataj 7; 3.-4. Pišek in Jager 6; 5. ing. Nečemer 5; 6. Motok 4; 7.-9. Čagalj, Horvat, Sebič 3; 10. Strniša 0.

Udeležba je bila majhna zaradi slabe obveščeniosti.

J. K.

ZANIMIVOSTI

Eden najpomembnejših švedskih književnikov Johan Avgust Strindberg, rojen 22. januarja 1849 v Stockholmu, je težke čase, trpel je od preganjave. S svojimi proznimi deli je kmalu postal svetovno znan. Z romanom Rdeča soba je izzval škandale, ker je satirično opisal velemestno življenje. Javnost je razburil tudi z romanom Zakonske zveze, kjer je neprizanesljivo analiziral malomeščanske zakonske zveze. Doživljal je veliko sporov v življenju, veliko osebnih tragedij, kar je opisoval posredno v svojih delih. Znane so njegove naturalistične drame Oče, Gospodična Julija, Upnik. Avtobiografska dela so Sin služkinje, Bedakova izpoved; zgodovinska dela so Švedski narod, Švedska usoda in pustolovščina, Črne zastave in Plave knjige. Tako za švedsko kot za svetovno književnost je Strindberg najznačilnejši kot dramatik, ki je izpopolnil evropsko naturalistično dramo in odprl nova pota scenske ustvarjalnosti. Umrli je 14. maja 1912.

Ameriški pilot Charles Linbergh je 20. maja 1927 prvi preletel Atlantik. Razdaljo od New Yorka do Pariza je premagal v 33 urah in 37 minutah (5836 km). (Danes gre to seveda malo hitreje.)

Norveška književnica Sigrid Undset se je rodila 20. maja 1882 v Kalundborgu na Danskem. Zlasti popularna je po svojih zgodovinskih delih Kristina hči in Olaf Audunson. Po okupaciji Norveške je leta 1940 odšla v ZDA, kjer je objavila v angleščini Spomine ter nastopala proti preganjanju Židov v fašistični Nemčiji. Prizadevala si je, da bi s svojimi deli prevladala liberalizem in nacionalizem in da uveljavljuje več prave vrednosti in več ljudske enotnosti. Leta 1928 je prejela Nobelovo nagrado za književnost. Umrli je leta 1949.

Kovinski delavec, dolgoletni partijski funkcionar, Rade Končar, rojen 28. oktobra 1911 v Končarevem, kraju pri Plitvičkih jezerih, je moral veliko pretrpeti, ker so ga oblasti preganjale, zapirale in stalno zasledovale. Kljub vsemu je opravljal važne funkcije v delavskem gibanju pred drugo svetovno vojno in med vojno na Hrvaškem, dokler ga niso Italijani 22. maja 1942 ustrelili.

Organizacijski sekretar CK KP Slovenije, narodni heroj Tone Tomšič je bil rojen 9. junija 1910 v Trstu. Leta 1928 je postal član SKOJ, leta 1929 pa član Partije. Zaradi revolucionarnega dela je bil ves čas preganjan, tik pred drugo svetovno vojno je šel v ilegalo. Potoval je po vsej Sloveniji, organiziral partijske skupine in vodil politično delo. Ob okupaciji leta 1941 je deloval pri organiziranju vstaje v Sloveniji. Italijanske oblasti so razpisale nanj nagrado. Pred vojno je bil dvakrat na »robiji« v Sremski Mitrovici. Marca 1941 so ga žandarji aretirali v Črni na Koroskem in ga odpeljali v ljubljanske zapore. Po fašistični agresiji na Jugoslavijo je prišel iz zapora. Decembra 1941 so ga aretirali agenti Gestapa in ga izročili italijanski policiji. Nečloveško so ga mučili in ga prestavili v gestapovske mučilnice. Dvakrat so ga tovariši poskusili rešiti iz ječe, vendar jim ni uspelo. Italijanski okupatorji so ga 21. maja 1942 ustrelili v Gramozni jami. Z žrtvijo svojega življenja je Tone Tomšič potrdil svoja načela in predanost Partiji.

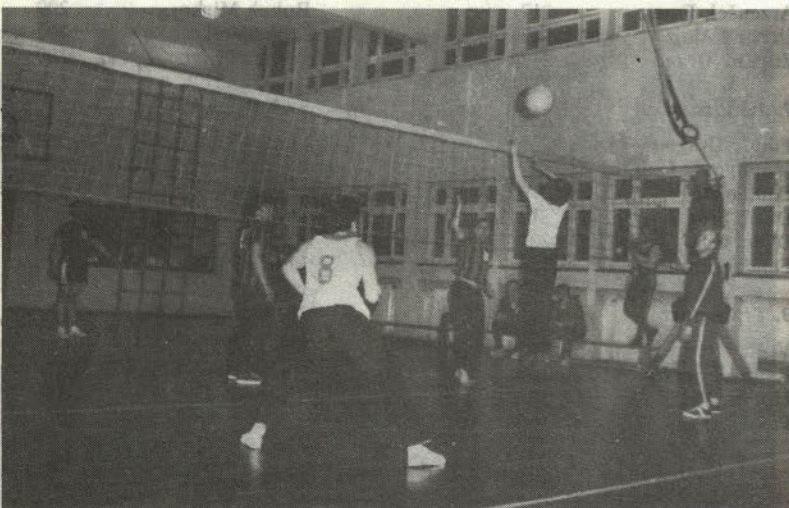
Slovenski literarni zgodovinar, prevajalec in esejist Ivan Prijatelj je bil rojen leta 1875. Proučeval je predvsem slovensko in slovansko književnost. Poleg Frančeta Kidriča je postavil temelje slovenski literarni zgodovini. Umrli je 23. maja 1937.

REKREACIJA

(Nadaljevanje s 13. strani)

REZULTATI - posamezno 60 + 150 lučajev

1. Felicijan Miran	950	kegljev
2. Klinar Božo	922	"
3. Grubenšek Franc	914	"
4.-5. Skoberne Franc	913	"
4.-5. Čagalj Josip	913	"
6. Strniša Stanko	904	"
7. Lubej Ciril	897	"
8. Centrih Milan	849	"
9. Salobir Zdravko	844	"
10. Butinar Darko	843	"
11. Srdič Vlado	832	"
12. Kavka Marjan	781	"

Odbojka je še vedno najbolj obiska na rekreacija

Kadrovske vesti

V mesecu novembru so bile v naši delovni organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

Novi člani naše delovne organizacije:

Tadžić Sead, NK delavec - livarna; Bašić Osman, NK delavec - valjarna II; Jakupović Djevad, NK delavec - valjarna II; Badnjević Safet, NK delavec - valjarna I; Tratenšek Anton, NK delavec - livarna I; Djulic Hasan, NK delavec - livarna I; Dizdarević Rasim, NK delavec - livarna I; Zalokar Martin, NK delavec - livarna II; Marković Radislav, NK delavec - livarna II; Vajenštajn Rajmund, NK delavec - livarna II; Novak Alojz, NK delavec - mehanična delavnica; Tadžić Hamdija, KV livar kalupar - livarna I; Omerzu Franc, NK delavec - jeklarna; Nura Rexhep, NK delavec - valjarna II; Zalar Cvetko, NK delavec - jeklarna; Ivanović Zoran, NK delavec - komunala; Pantelić Božo, PK žerjavovodja - valjarna II.

Iz JLA so se vrnili:

Cesar Jolando, KV avtomehanic - Kontrola kakovosti; Zupanc Damijan, KV obratni električar - elektroobrat; Herček Vladko, NK delavec - valjarna II; Jug Branko, KV šofer - transport; Nikolić Milutin, KV strugar - MO valji.

Zaradi kršitve delovnih obveznosti so odšli:

Solman Rafko, NK delavec - GKSG; Lež Zlatko, KV strojni ključavničar - mehanična delavnica; Plahuta Franc, KV strugar - MO litina; Berghaus Silvo, NK delavec - livarna II; Kauković Rifat, NK delavec - livarna II; Zlof Vladimir, KV jedrar - livarna I; Kampušek Vinko, PK kurjač sušilnih peči - služba zavarovanja; Pantelić Božo, žerjavovodja - valjarna II; Hysenaj Halil, NK delavec - elektroplavž.

Z rednim odpovednim rokom so odšli:

Jazbinšek Anton, KV avtoelektričar - TT montaža; Slekovec Marjan, dipl. ekonomist - EO; Kos Srečko, KV rezkalec - MO valji; Koradžija Edi, KV strojni ključavničar - mehanična delavnica; Kitak Milan, KV strojni ključ. - mehanična delavnica.

V poizkusni dobi po želji je odšel

Žlender Darko, NK delavec - livarna II.

Na novo življenjsko pot so stopili:

Vlahovič Zlatko - mehanična delavnica; Mastnak Roman - MO; Kladnik Vaclav - jeklovlek; Tovornik Mirko - jeklovlek; Cokan Marko - DS za EO; Malič Sava - jeklarna; Koprivc Mihael - valjarna II; Pisanec Dušan - mehanična delavnica.

Vsem želimo obilo družinske sreče.

Naraščaj v družini so dobili:

Rajh Branko - TT montaža; Rebernik Marjan - energetika; Kovačič Albin - valjarna II; Marzek Roman - livarna I; Anzelc Milenko - elektroobrat; Guzej Alojz - mehanična delavnica; Vengust Dušan - merilna služba; Guček Rudi - transport; Kovačič Anton - TT Mo; Arlič Srečko - mehanična delavnica.

UPOKOJENI

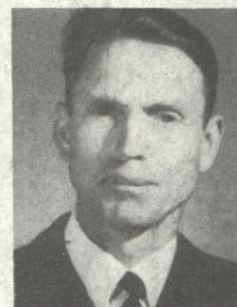

ARZENŠEK Boža, rojena 4. 11. 1928, stanujoča Na Košnici 12, p. Sentjur. V Železarni Štore se je zaposlila leta 1949 kot statistik v planskem oddelku. Od leta 1952 do 1978 je bila v TOZD valjarna kot obračunarka proizvodnje. Leta 1978 je bila premeščena v DS za ekonomiko in organizacijo kot statistik. Ta dela je opravljala vse do upokojitve. Redno je bila upokojena 30. 11. 1982.

GOBEC Martin, rojen 14. 10. 1928, stanujoč Štore 25. V naši delovni organizaciji se je zaposlil leta 1950 kot ključavničar v mehanični delavnici. Leta 1951 je bil premeščen v jeklarno na dela in naloge rezkalca. V istem obratu je opravljal še dela skupinovodje in nazadnje vodja delovne izmene v pripravi volžka.

Redno je bil upokojen 30. 11. 1982.

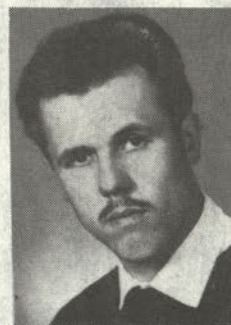
SPI LJAK Josip, rojen 17. 10. 1923, stanujoč Dvor 33, p. Šmarje. V naši delovni organizaciji se je zaposlil leta 1959 kot transportni delavec na ekspeditu. Leta 1970 je bil premeščen v TOZD livarna II na dela in naloge livarja. Kmalu je napredoval na dela čistilca litine in nato postal operativni vodja delovne skupine.

Redno je bil upokojen 15. 11. 1982.

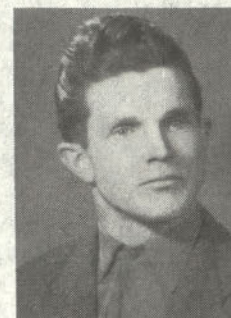
ZDOLŠEK Jakob, rojen 10. 6. 1923, stanujoč Vodule 15, p. Dramlje. V Železarni Štore se je zaposlil leta 1954 kot paznik drobilca rude na elektroplavžu. V istem TOZD je opravljal še dela kurjača sušilne peči, vozača vsipnega voza, sinterista in nazadnje posluževanje drobilca.

Invalidsko je bil upokojen 15. 11. 1982.

KRESNIK Franc, rojen 6. 4. 1942, stanujoč Laška vas 26, p. Štore. Skupne delovne dobe v naši delovni organizaciji ima 18 let. Najprej je delal kot zidar v gradbenem oddelku. Zaradi zdravstvenih razlogov je bil premeščen v službo zavarovanja na dela in naloge vratarja. Ta dela je opravljal vse do upokojitve.

Invalidsko je bil upokojen 1. 11. 1982.

MAJORANC Franc, rojen 2. 1. 1926, stanujoč Prožinska vas 66, p. Štore. V Železarni Štore se je zaposlil leta 1948 kot jedrar v livarni II. Leta 1968 je bil premeščen v livarno I na dela in naloge livarja, nato pa izdelovalca peščenih jeder. Ta dela je opravljal vse do upokojitve.

Redno je bil upokojen 30. 11. 1982.

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujem mojim nekdanjim sodelavcem vratarjem in vodji tovarišu Cimermanu ter sindikatu DS za kadre, ki so me po upokojitvi obdarili z lepim darilom. Vsem želim mnogo delovnih uspehov v novem letu!

Franc Kresnik
Laška vas

ZAHVALA

Ob nenadni, boleči in nenadomestljivi izgubi ljubega in skrbnega moža in očka

Marjana DOŠLERJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem, ki ste nam nudili pomoč v najtežjih trenutkih, darovali cvetje in ga spremili na njegovi mnogo prerani zadnji poti.

Žalujoča žena Irena
s hčerkama Ksenijo in Matejo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in stare mame

Marije FIDLER

rojene Centrih iz Štor, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanecem in prijateljem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje. Zahvala sodelavcem livarne I, livarne II, mehanične delavnice, Železarni Štore, hišnemu svetu Štore 138, Planinskemu društvu »Železar« za darovane vence. Zahvala tudi godbi iz Štor in tov. Knezu za poslovilne besede. Kukočevi, Paščinskijevi in »foto« Kolšek zahvala za pomoč in razumevanje.

Žalujoči sinovi
Jože, Bruno, Slavko
in Marjan z družinami

Spomnimo se

V Zagrebu je pričel 2. septembra 1952 z delom VI. kongres KP Jugoslavije, na katerem so med drugim sprejeli sklep o preimenovanju KPJ v Zvezo komunistov Jugoslavije kot izraz nove vloge komunistov v družbi.

Idejni in organizacijski ustvarjalec prvih modernih olimpijskih iger Francoz Pierre de Coubertin je umrl 2. septembra 1937. Te prve moderne olimpijske igre so bile v Atenah leta 1896. Znano je Coubertinovo geslo: »Važno je sodelovati, ne zmagati.«

V Brdu pri Lukovici (blizu Domžal) je bil rojen 4. septembra 1852 slovenski pisatelj Janko Kersnik. Umrl je leta 1897 v Ljubljani.

Po vrsti partizanskih akcij na morju in ustanovitvi prvega primorskega voda je vrhovni štab NOV in POJ sklenil ustanoviti prvi mornariški odred. Ta dan slavimo kot dan jugoslovanske vojne mornarice.

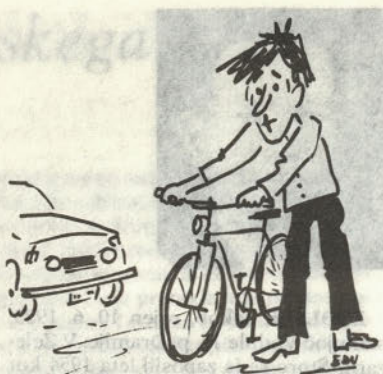
Dopisujte v

Štorski
ŽELEZAR

Oživljanje storskega

Poldi, ali kaj misliš na stabilizacijo? Ja, saj vidiš da namesto dveh ta malih piv spijem enega ta velikega!

Ali bomo tudi kolesarji deležni kakšnih bonov?

Ti, zakaj pa naš šef tako hiti? Ne veš? Trima. V teh stabilizacijskih časih je spoznal, da se peš daleč tudi pride.

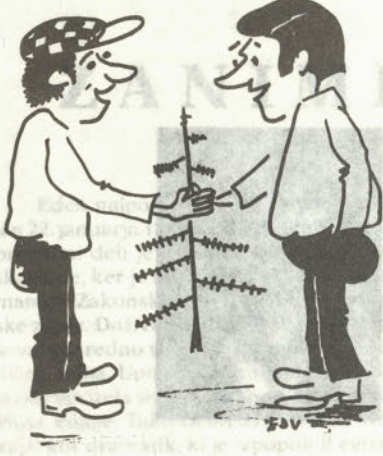
Dodatni in stabilizacijski vir energije za kadičce na konti napravi

Ja, tovariša. Jaz pa pravim dajte nam dela, kruha in iger. Pa ne pozabita na bencin, pralni prašek in kavo.

Spodbude za izvoz so predvsem na ustvarjanju, pospeševanju konvertibilnega deviznega priliva, vendar tu niso upoštewane kooperacije in kompenzacije na poslovanju kontinuirnem računu ter dinarjih deviznega porekla; poleg stimulacij naj bi uvedli še progresivno stimulacijo ... Ja, tole slišiva vsak dan na RTV in bereva v časopisu. Zdaj pa delaj, če ne veš zakaj in za koga?

Pa srečno Novo leto, Poldi. Želim ti več benzina, kave, pralnega praška, olja in sladkorja. Za delo pa bodo že drugi poskrbeli...

Tovariši! Za koliko minut govora pa imaš bonov?

Mesna kriza in konti naprava

Otvoritev druge konti naprave - pogled v prihodnost

Kaj hudiča kar naprej poseđaš v bifejih in se nacejaš s to črno brozgo! Saj se, tov. šef, ne bi, pa sem primoran, ker mi ni za delo in se tu še najbolj varnega počutim.

Ti, Mica, poglej! Tule piše, da so v DO »Put« iz Bara samo trije uslužbenci na 120 delavcev in da še nikdar niso bili v izgubi. Ali se zavedaš, kaj bodo rekli pri nas v...?

STORSKI ŽELEZAR - Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA STORE - Izhaja dvakrat mesečno - Uredniški odbor: Građižnik Frido, Tomažin Anica, Knez Peter, dipl. ing. Kavka Franc, Renčelj Vlado, Kocman Vojko, Zelič Franc, ing. Verbič Stane - odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) - Tisk: AERO Celje - TOZD grafika - Rokopisov ne vračamo.